

31- T THÂU BĂNG CHA THI P Đ N ĐĂNG TH CHA T NH

Tr c đây sáu tháng phe Cha D ng đã thâu băng Cha Thi p khi Cha trò chu en v i h v giáo dân Trung Tâm. Giáo dân b b t công vì thái đ thi u chính ch n và thiên v c a Cha Thi p. Phe Cha D ng t ng h đã n m đ c m t võ khí văn năng đ m c s c đánh phá giáo dân. H đã tung ra cu n băng đó bán kh p n i. Trong m y tu n li n giáo dân b bà con các n i nghe băng, g i v trách móc. Nh ng phe Cha D ng đã ph m m t l m l i r t l n; vì l p tr ng c a giáo dân là “cây ngay không s ch t đ ng”.

Khi biết đ c m u mô đó, giáo dân đã m nh d n lên ti ng v ch tr n s b t công đó c a Cha Thi p và m u mô đen t i c a phe Cha D ng,

nên đã k p th i ch n đ ng đ c m u l c b t chính này. Ch ng nh ng phe Cha Đ ng không l i đ ng đ c bằng nh a đó mà còn ph i ch u nh ng h u qu r t tai h i, vì giáo dân kh p n i đ u nh n ra hành vi ám mu i c a h , chán ngán h , m t tin t ng vào l i nói và công vi c c a h và b t đ u hi u rõ h n v cu c tranh đ u c a giám dân, có c m tình và ng h giáo dân nh ta th y trong nh ng s bao Chính Nghĩa g n đây.

M y tu n tr c Cha Đ ng l i cho đăng b c tâm th c a Cha T nh g i cho Ngài, ch a đ ng nh ng l i l th t là khiêm t n, bày t nh ng c m xúc, tâm tình riêng t c a Cha T nh đ i v i Ngài.

Giáo dân chúng ta, dù quen bi t Cha T nh ít hay nhi u, cũng đ u nh n th y đ c khiêm

những người của Cha Tịch đã được biểu lộ rõ trong bức tâm thư này. Một người khiêm nhường, thắm nhuần tâm đạo thì tự coi mình như con số không. Linh Mục Kim Địch, một triết gia Việt Nam, khi bàn về tâm đạo, đã nhắc tới những Thánh Gandhi, nhà lãnh đạo tài đức và toàn cầu của Ấn Độ: “Tôi tự diệt cho đến số không” (Je me reduis à zero) và “nhân sinh lý tưởng của con người đó là VÔ: Thánh nhân vô công, vô k, vô danh” (Như người biểu thị giữa hai nền Triết lý Đông Tây, trang 96). Một khi ta hiểu được đức khiêm nhường của Cha Tịch thì ta không còn ngạc nhiên gì về những lời tự trách mình mà Cha Tịch đã dùng trong thư gửi Cha Địch. Trong bài này tôi không dám bàn về Đức khiêm nhường của Cha Tịch vì tôi không có khả năng để làm việc đó. Tôi chỉ xin góp vài ý kiến thô thiển về Đức TÍN của Cha Tịch trong Tín Hưu số 17, ra ngày 6-4-87.

Trong bài “Tôi đức thư Cha Tịch” đăng trong

Tín Nghĩa số 41, trang 23 tôi đã suy đoán là Cha Dông cho đăng báo tâm thức của Cha Tánh mà không xin hay không được phép của Cha Tánh, Trong CN 41, trang 15, ‘Tin được biết’ xác nhận là Cha Dông không hỏi hỏi Cha Tánh; vì thế khi được biết về việc này là Cha Tánh đã rút buồm vì Cha “không ngờ mất báo tâm thức cá tính cách kín đáo riêng tư trong tình nghĩa anh em Linh Mộc mà Linh Mộc Lưu Đình Dông lại đem ra phơi bày, bêu rêu như vậy”. Tôi nghĩ là Cha Dông là thế là đã lại được TÍN đi về Cha Tánh. Tôi xin trình bày như sau:

Trước hết ta hãy tìm hiểu ‘TÍN’ là gì. Theo định nghĩa trong ‘Viết Nam Tả điển’ của Lê Văn Địch, Khai Trí: ‘TÍN’, mất trong năm đức tốt (ngũ đức: Nhân, Lễ, nghĩa, trí, tín) của con người theo luân lý phương Đông, là sự biết tin cậy lẫn nhau và giữ lòng tin cậy của kẻ khác đối với mình.

Như vậy, ta thấy Cha Tánh là người thành tín vì Ngài đã thốt lòng tin tuyệt đối Cha Dâng, thốt tâm tình thắm kín với Cha Dâng. Ngài làm thế vì đức khiêm nhường. Lạ ra Cha Dâng phải tỏ ra là người trung tín đối với Cha Tánh. Như thế thì thay! Cha Dâng đã thốt tín đối với Cha Tánh, đã phẫn bội lòng tin cậy của Ngài vì đã tụt ý cho đảng bực tâm thốt của Ngài trên báo chí cho mọi người đức.

Tôi không thể nào hiểu được hành động này của Cha Dâng. Là một Linh Mục, chức Cha biết là lòng tin cậy giao người với người quản trị như thế nào. Ngay như người phẫn bội có chức vụ liên hệ đến sự tin cậy của người khác như Luật Sư, Bác Sĩ, Cố Vấn (Counselor) . . . mà còn phải nhất thiết tôn trọng Đức Tín, huống chi là một Linh Mục, vị linh thiêng của giáo dân. Nếu không, thì làm sao Linh Mục có thể thi hành nhiệm vụ đức. Có ai còn dám nhấc tay và đó giúp đỡ khi có những khó khăn thắm

---

kín, riêng t? Đ i v i ng i Á Đông nói chung và đ i v i ng i Vi t Nam nói riêng, tính kiêu hãnh, t ái l i r t l n trong m i ng i. Vì v y, nhi u khi g p khó khăn, có khi hi m nghèo, mà vì hãnh di n, t ái h gi u kín đi đ thà ch u kh m t mình còn h n là đ ng i ngoài bi t. V i cái tính c h u đó, h ch còn bi t ch y đ n các v linh h ng tôn giáo, vì h tin t ng vào t cách, vào lòng th ng, vào đ c TÍN c a các v đó. Vì c Cha Đ ng l i đ c TÍN đã làm h tuy t v ng n i Cha.

T tr c đ n nay qua các c quan truy n thông, tôi đã theo dõi v giáo dân ch ng đ i Cha Đ ng vì nh ng tình c m và hành đ ng xung kh c gi a Cha và giáo dân. Nh ng nay tôi đ c m c kích rõ ràng s th t tín c a Cha trên gi y tr ng m c đen. Tôi ph i t k t lu n r ng Cha Đ ng đã làm trái v i t cách và ch c v c a m t v Linh M c. Tôi không h dám đ kích B y Ch c Thánh c a Linh M c vì đó là do

---

Chúa ban truyên. Đây tôi chỉ phê bình t cách của cá nhân Cha Đ ng. Cha Đ ng không có một lý do nào để bào chữa cho sự thất tín này. Sách Nho có câu: “Nhân vô tín bất lập” (Người không giữ chữ tín không làm nên được). Quả thật như vậy. Thế hỏi: Ai muốn tin cậy người thất tín? Ai muốn giao dịch với người thất tín? Đức TÍN là nền tảng trong mọi mối quan hệ giữa người với người, là nền tảng của sự an hòa, của sự thành công. Không có Đức TÍN, chắc chắn sẽ sinh ra bất hòa, sẽ gây ra thất bại, đổ vỡ.

Có thể hành động này của Cha Đ ng không phải do ác tâm muốn bêu xấu Cha T nh, nhưng là do sự nông nổi, ích kỷ, muốn khoe cho mọi người biết đi u hay, đi u tốt của mình. Nhưng một người đàng hoàng, tốt tín, không bao giờ phải làm như thế, vì “Hữu xạ tự nhiên hương.” Nếu mình có tài, có đức thì rồi ai cũng nhận thấy; khoe khoang ra chỉ làm lộ sự bất tài của

mình mà thôi. Ông Potter, một nhà luân lý đã nói: “Đừng lo là người ta không biết đến khả năng của mình, hãy lo rằng mình không có khả năng” (Do not worry about people not knowing your ability, worry about not having it. – The Faiths men live by, page 73).

Hành vi thật thà này của Cha Đấng là một phẩm giá to lớn, vì bất cứ địa vị nào, nhất là địa vị Linh Mục của Cha, sự thật thà là một điều không thể chấp nhận được. Đang lúc Cha cần lấy lại lòng tin của giáo dân thì hành động thật thà này lại càng làm cho giáo dân một tin tưởng tuyệt cách của Cha, không những phán đoán của Cha, mà đức của Cha.

Có thể những người trong phe Cha Đấng sẽ khai thác triết lý bất cứ thế nào của Cha Tin cũng như họ đã khai thác cuốn băng nhạc của Cha

Thi p. H t ng là h đang n m đ c c vàng trong tay. Nh ng h đã l m. H càng khai thác bao nhiêu thì càng làm l t cách th p kém c a h b y nhiều. Giáo dân kh p n i càng th y rõ b m t th t, b t x ng c a h nh trong tr ng h p cu n bằng nh a Cha Thi p.

M t l n n a giáo dân l i th y là Cha D ng ph n b i Cha T nh. Và l n này công khai rõ ràng nh ban ngày, không ai còn ph i nghi ng gì n a.

Monterey ngày 2-5-87

**32- TÂM TH KÍNH G I
GIÁO DÂN VI T NAM TRANH Đ U
SAN JOSE**

---

*LTS. Cuộc họp báo của ĐGM Du
Maine mà ông Đ Văn Hi n đã chủ
đạo trong bức tâm thư này xảy ra
ngày 5-3-1987, theo đó, ĐGM tuyên
b :*

1. Cho mừng i Thánh Lễ Việt Nam.

*2. Xin trật tự các xu hướng giáo dân ra
khỏi Hội Đ.*

*3. Các liên lạc với những người Đ
Đi n Giáo Dân.*

*Bức tâm thư này được viết ngày
12-4-1987 trước khi có cuộc họp báo
hoà giải ngày 12-5-1987. Hy vọng tác
giả sẽ bàn tiếp vấn đề này dựa vào
các tin tức mới nhất.*

Tôi xin phép có vài lời tôi gửi thi u đä quý vä thông cäm vä i tôi khi đä c thä này.

Năm nay tôi 60 tuäi và đã ä Mä 30 năm. Trong thäi gian trä ä c năm 1975, sä ngä i Công Giáo VN ä Mä rät ít, có thä đä m trên đä u ngón tay. ä đäu chúng tôi cũng tä gia nhäp giáo xä ä đó. Lúc đä u ai cũng bän bä u lo sinh sä ng nên chäa cäm thäy thä m thäa sä thiä u thä n vä cuä c sä ng đä o cä a mình. Nhä ng sau khi đã ä n đä nh räi, chúng tôi mäi hiä u thä u läi Chúa nói, “Ngä i ta không chä sä ng vì bánh mà thäi . . .” Chúng tôi thêm khát có đä ä c

đi sống tâm linh của quê hương vì
những truyền thống quý báu, vì
phong tục đẹp đẽ, vì nghi lễ
sống, vì tiếng hát ngọt ngào, nó
thấm thía ăn sâu vào xương tuỷ của
chúng tôi. Vì thế, khi có làn sóng
nổi lên vì các Cha VN của hành nghi lễ
VN, chúng tôi vui mừng vô cùng, như
hơn hẳn gặp cơn mưa rào, như kẻ
khát nước ăn của ngon lành. Vì vậy,
mặc dù xa San Jose, mỗi khi Hội
Đoàn VN có tổ chức nghi lễ, rước kiệu
trình bày, chúng tôi cũng gắng thu xếp
mọi việc để có thể đến dự. Mỗi lần
như thế, chúng tôi cảm thấy thoải mái,
sung sướng và sống sống. Cảm tạ
Chúa đã cho chúng tôi có những dịp
này.

Khi đợc biết là Giáo Hội đã cho phép dân tộc nọ – bất kể tộc nào đợc nọ – đợc có giáo xứ thật nhân đợc đợc sống đợc theo truyền thống, phong tục và ngôn ngữ của mình, chúng tôi càng vui mừng hơn nữa.

Nhưng đi u tôi viết ra đây không hề có ý nói rằng mọi M không thể bằng mọi Vi t Nam. Tôi chỉ muốn nói rằng mọi dân tộc có lối sống đợc riêng của mình và Giáo Hội thật là Ngộ i M khôn ngoan, nhân từ, tìm đợc mọi cách đợc cho mọi đợc của con của mình có phợc tiếng nói trên

đồng nghiệp đồng c. Vì vậy, khi đồng c biết là giáo dân VN ở San Jose gặp khó khăn trong việc xin lập giáo xứ thân nhân và bắt đầu tranh đấu cho mục tiêu đó, tôi đã tận dụng những cơ hội tranh đấu này.

Cuộc tranh đấu này trải qua biết bao gian nan đau khổ, những giáo dân vốn đoàn kết, bền gan, vững chí. Họ đã đấu tranh với tất cả khả năng của họ. Họ đã hy sinh hết mục. Dần dần những người ngoại quốc cũng đã nhún ra mục tiêu cao của họ và bắt đầu có cảm tình với cuộc tranh đấu.

Riêng tôi, tôi th t hãnh di n v h ,
c m m n h và đ c k vai sát cánh
v i h trong cu c tranh đ u cho chính
nghĩa này.

Nh ng bu n thay! K c m v n m nh
c a giáo x th nhân l i là Đ c Giám
M c Du Maine. Giáo dân đã van nài
Ngài, đã can đ m v t v theo Ngài
đ n t n H i Đ ng Giám M c
Washington đ n n v i Ngài,
nh ng mà Ngài v n làm ng . Giáo
dân xin g p Ngài, Ngài không cho
g p. Nh ng r i, ngày 5-3-87, l n đ u
tiên Ngài g p giáo dân; nh ng không
ph i trong c nh trí đ cha con trò

chuyên, bản luận, nhưng là để nghe
nhưng câu tuyên bố của Ngài trong
một cuộc họp báo. Vì xa, tôi chỉ
đọc các báo và xem Tivi. Nghe và
đọc những lời tuyên bố của Ngài, tôi
thấy lòng ngổn gi, lòng buồn vô hạn.
Tôi không hiểu được cách làm việc
của Ngài.

- Trước kia, Ngài nói nhóm giáo dân
chúng tôi Ngài chỉ là một số rất ít.
Nay trong cuộc họp báo chính Ngài
công nhận là số giáo dân chúng tôi
Ngài có tới ba ngàn người (Việt Nam
Nhật Báo ngày 6-3-87). Yêu cầu đó
cũng không làm Ngài thay đổi ý kiến.

- Ngài nói là Ngài b h u l m. Th t s , tôi ch ng bi t giáo dân h u l m Ngài ch nào, vì chính sách c a Ngài còn rõ ràng trên gi y tr ng m c đen.

- Ngài nói Ban Ch p Hành h đ o là nh ng ng i t ch đ nh, không đ i di n cho giáo dân. Ngài đã l m. Ban Ch p Hành đ c toàn th giáo dân b u lên và làm vi c theo đúng n i qui.

- Ngài nói là ng i lãnh đ o giáo dân không có thi n chí. Tôi không bi t các

ông y ph i làm gì n a đ t thi n chí, vì Ngài không ch h g p Ngài. Th t ra chính Ngài không có thi n chí khi Ngài c b t h ph i g p Cha Sullivan, m t ng i thi u t cách xã giao, l y tr ch th ng nh c m h . R i khi vi c đ b thì Ngài đã c m Thánh L đ ph t giáo dân.

- Ngài nói là ng i lãnh đ o giáo dân là m t ngăn tr . Th t ra, Cha Sullivan và Cha Đ ng m i là nh ng ngăn tr . Ông Bài đã rút lui đ t thi n chí. Nh ng Cha Sullivan và Cha Đ ng v n còn đó và đ c Ngài bênh đ m t cách vô lý.

- Ngài nói là giáo dân ch a tr ng thành vì không bi t ch p nh n ý ki n c a ng i khác. V y còn Ngài thì sao? Chính Ngài cũng không bi t ch p nh n ý ki n xây d ng c a giáo dân.

- Ngài nói là giáo dân không đoàn k t. Nh ng chính Tòa Giám M c ch m u dùng phe Cha Đ ng đ chia r giáo dân thì làm sao giáo dân đoàn k t đ c.

- Ngài nói là giáo dân ch a đ kh

năng tài chánh. Nhưng Ngài không cho giáo dân c h i đ đóng góp thì làm sao giáo dân đóng góp đ c. C xem th i k còn Cha T nh, m i đ u, qu giáo dân không có gì c . Th mà h c g ng lam lũ, góp ti n mua đ c nhà th , tr ti n lãi hàng tháng cho Ngài và khi Cha T nh b đ i, trong qu còn 65 ngàn M kim. Ngài đã th a bi t kh năng tài chánh c a giáo dân. V y t i đâu mà có tình tr ng b t an này? T i Ngài ch t i ai.

- Ngài đã đ đ n lên Toà Th ng Th m đ tr c xu t giáo dân kh i Trung Tâm mà chính h đã b ti n ra

mua. Trong phiên tòa ngày 3-4-87 v
chánh án đã bác đ n c a Ngài và cho
phép giáo dân đ c s d ng Trung
Tâm. Đây là m t bi n c quan tr ng,
ch ng t th quy n cũng ch ng l i
chính sách đ c tài, c ch p c a Ngài.

Nh ng r i ro cho giáo dân vì Ngài là
ng i có quy n. Giáo dân bi t th .
Giáo dân ch c u mong Ngài nh n
đ nh đ c s ph i l c a nguy n
v ng giáo dân mà ch p thu n cho h .

Nh ng sau khi đ c và nghe Ngài nói

trong cuộc họp báo, tôi thốt vâng vô cùng. Tôi phải kết luận rằng Ngài có đức hạnh vĩ đại với giáo dân VN. Ngài đã đi quá xa trong sự chấp, và trong hoàn cảnh hiện tại, tôi ái chà Ngài quá lớn. Ngài không muốn thay đổi ý kiến, mặc cho hậu quả muốn ra sao thì ra. Ta biết là Ngài đã lớn. Nhưng khi nhìn lại, Ngài là người có quyên.

Tôi thấy như một cánh cửa đã đóng sập lại trước mặt giáo dân. Lòng tôi ngổn ngổ, buồn tê tái, uất ức. Sau nhiều ngày suy nghĩ, tôi xin có vài ý kiến sau đây.

Tôi nhận thấy đây là giai đoạn đấu
cờ của cuộc tranh đấu và giai đoạn này
đã kết thúc vì, như hai ông Thiệu, Bài
đã viết trong San Jose Mercury News
và trong Chính Nghĩa, “Chúng ta đã
nói tất cả những gì phải nói và làm tất
cả những gì phải làm . . .” Số dĩ tôi
nói đây mới là giai đoạn đấu vì tôi
quan niệm rằng cuộc tranh đấu này
còn nhiều giai đoạn. Ta phải, từng giai
đoạn, tranh đấu cho mục tiêu cụ thể
của ta là giáo xứ thân nhân đồng thời
hiện. Những nhà cách mạng đi tiên
phong có đem lại đồng thời lợi ích
thì đâu. Những cụ cùng, như số bất
đấu của các Ngài mà kết quả hái
đồng thời kết quả mãi mãi.

Tôi còn nhớ ngày trước, thầy tôi đã dạy tôi rằng: “Trên đường đời, con luôn luôn phải cố gắng thì mới thành công được. Nhưng nếu trên đường đi bị một tảng đá chặn lại và sau khi con cố và biết là tảng đá đó quá lớn, quá nặng để với sức con, thì con đừng cố dùng sức nữa, phí sức, mệt mỏi. Con phải kiên nhẫn, khôn ngoan tìm cách khác mà đi qua. Thế mới là khôn”. Trước ngày của dân tộc ta cũng dạy ta rằng: “Tránh voi chớ ng xuyên một tào.” (Xin đừng hiểu lầm tôi dám ví ai với voi. Đây là một câu tục ngữ, và không ai được thay đổi chỗ dùng trong tục ngữ).

Ch c nhi u ng i trong chúng ta bi t kinh c u nguy n sau đây c a m t Đ ng Thánh. L i gi n d nh ng ý nghĩa sâu s c, thích h p v i m i hoàn c nh, nh t là hoàn c nh c a giáo dân chúng ta. Kinh này d y chúng ta m t bài h c v s khôn ngoan, s khôn ngoan c a Chúa. L i kinh nh sau:

“L y Chúa, xin cho chúng con đ c s can đ m đ thay đ i nh ng gì nên thay đ i.

Cho chúng con đ c s thanh th n trong lòng đ ch p nh n nh ng gì không thay đ i đ c.

Và cho chúng con s khôn ngoan đ nh n bi t đ c s khác bi t gi a nh ng đi u đó”.

(Oh God, give us courage to change what should be changed, serenity to accept what can not be changed and wisdom to know the difference)

Theo tôi nghĩ thì dù có s khuy n cáo của Tòa Thánh, Đ c Giám Mục Du Maine cũng s không thay đ i, và trong tr ãng h p này, tôi đoán là Tòa Thánh s không ra l ãnh cho ĐGM. Vậy sau khi đã làm t t c ãnh gì phải làm, chúng ta hãy khôn ngoan chấp ãnh ãnh gì không thay đ i đ ãnh ãnh trong kinh c u nguy ãnh của V Thánh trên đây.

Và Ông Bertrand Russell, một triết gia và cũng là một văn sĩ lỗi lạc, người Anh, được tặng giải thưởng Nobel về văn chương năm 1950, đã nói một câu bất hủ: “Có một sự còn tốt đẹp hơn sự chiến thắng, đó là sự tránh được chiến tranh”. (There is something better than victory and that is the avoidance of war).

Hiện giờ chúng ta là bộ phận đang tranh đấu cho quyền lợi của mình dưới Bß Trên là kẻ nắm quyền bính. Nhưng chúng ta phải khôn ngoan để cho cuộc tranh đấu của ta trở thành “chiến tranh”, vì như

v y là ngoài Thánh Ý Chúa. Tôi biết là có rất nhiều quý vị không đồng ý với tôi, và tôi kính trọng ý kiến các vị đó. Nhưng tôi đã tin vào chính cho mình một con đường đi, đó là khi thấy đi vào gì phải thì theo và đi vào gì sai thì chừa. Tuy nhiên có cuộc tranh đấu của giáo dân tôi thấy đó là đi vào phải nên tôi đã tin theo và theo nhiệt thành với tất cả khả năng của tôi. Cho đến bây giờ tôi vẫn tin cuộc tranh đấu này là đúng. Nhưng vì thấy nó b b t c trong một hoàn cảnh không thể thay đổi được nên tôi đã trình bày ở trên nên tôi nghĩ là tôi phải nghe theo lời của ngài thánh Cha Vatican II mà “chấp nhận những gì không thay đổi được” và tin theo lời khuyên của vị trí gia kia là “sẽ tránh

đ c chi n tranh còn t t đ p h n s
chi n th ng.

Cũng cùng m t ý nghĩa nh đã trình bày trên đây, và đ b o v n n t ng gia đình, gi đ c hoà khí gi a cha m và con cái, Đ c Kh ng T đã d y chúng ta r ng: “N u cha m sai l m thì con cái ph i can ngăn. N u can ngăn mà cha m không nghe thì con cái khóc mà theo cha m”. (Ph m u quá t c gián, gián nhi b t thính t c h o kh c nhi tu chi). Tôi không bi t t t ng này còn h p th i không. Nh ng ít nh t nó nói lên s hy sinh cao c c a ng i con mu n b o v

n n t ng gia đình tr c s c ch p
c a cha m .

Tôi r t hãnh di n vì cu c tranh đ u
c a giáo dân và tôi luôn luôn tin r ng
dù ta ch a đ t đ c th ng l i nh t
th i, nh ng ta đã gieo đ c h t gi ng
cho nh ng thành công trong t ng lai.
Nh t đ nh chúng ta s đ t đ c m c
đích c a chúng ta.

Ông Adolfo Perez Esquivel, ng i
Argentina, m i đ c gi i th ng Nobel
v Hoà Bình năm 1986 đã nói:

“Không ai nắm tay mà có thể gieo
đồng c hốt giồng. Muốn gieo hốt giồng,
hãy phả tay ra” (No one can sow
seeds with fists. To sow seeds one
must open one’s hand. ĐGM đã
không nắm tay ra. Nếu ta cũng không
nắm tay ra thì làm sao hốt giồng HOÀ
BÌNH đồng c gieo trong Công Đấng c
ta. Ngài nắm tay lả. Nếu ta cũng nắm
tay lả thì làm sao nắm tay nhau đồng c.
Ta nắm tay ra và nắm lả nắm tay
c
a Ngài. Chắc Ngài sẽ thấy rõ thì n
chí c
a ta và sẽ cùng ta tìm kiếm
tiêu tìm hiểu c
a Công Đấng giáo dân.

Kính thưa quý vị, tôi đau buồn cũng

nh³ quý v³ , vì tôi là đ³ ng h³ ng, đ³ ng đ³ o, đ³ ng tình, đ³ ng hành v³ i quý v³ . Tôi c³ m th³ y nh³ ng gì quý v³ đang c³ m th³ y. Tôi nghĩ nh³ ng gì quý v³ đang nghĩ. Nhi³ u khi, cũng nh³ quý v³ , tôi mu³ n thét lên cho v³ i b³ t n³ i u u³ t, mu³ n gào lên đ³ l³ p ti³ ng ngh³ n ngào, mu³ n vùng lên cho đ³ c³ n b³ c b³ i, m³ c cho mu³ n ra sao thì ra. Nh³ ng th³ a quý v³ , l³ ng tâm và trách nhi³ m c³ a ng³ i con Giáo H³ i không cho phép chúng ta làm nh³ th³ . Là con cái Chúa, chúng ta luôn luôn nghĩ r³ ng có Ý Chúa nhi³ m m³ u mà chúng ta còn hèn m³ n ch³ a hi³ u đ³ c. Chúng ta có “đ³ a l³ i nhân hoà”, nh³ ng có l³ Chúa còn gi³ l³ i m³ t chút “thiên th³ i” đ³ th³ lòng ta. N³ u ta t³

---

k m ch đ c, ch c ch n Chúa s tr
công ta g p b i.

Chúng ta đã hoàn t t giai đ o n đ u.
Chúng ta hãy đ cho HOÀ BÌNH có
m t c h i vãn h i và phát huy nh
ng i M th ng nói, “Let’s give
PEACE a chance” Chúng ta hãy t
cho m i ng i bi t chúng ta là con
ng i trí d ũng, có can đ m dám nói,
dám làm; nh ng cũng có s khôn
ngoan, tu c ng bi n đ r i cu i
cùng đ t đ c m c tiêu trong ph m
giá con ng i.

Chúng ta hãy b ngoài tai nh ng l i
b t x ng mà chúng ta đã và s nghe
th y. Nó không đáng cho chúng ta
ph i b n tâm. Chúa bi t lòng ta. Ta
phó thác m i s trong tay Chúa đ
cho “DANH CHA C SÁNG, Ý CHA
TH HI N D I Đ T CŨNG NH
TRÊN TR I.”

Xin kính m n chào quý v

Monterey ngày 12 tháng 4 năm 1987

33- TR L I BÀI

**‘T i San Jose, cu c n i lo n
đã bi n thành ph n lo n’**

Trong Công Giáo Thời Luận

Đây là lần thứ hai tôi viết bài góp ý về Công Giáo Thời Luận. Lần thứ nhất là khi CGTL, trong số 6 tháng 10-1986, đăng bài ‘Giáo dân San Jose nói lo’. Đáp đó tôi có gửi bài thỉnh cho CGTL xin đăng, nhưng bài của tôi không được đăng. Vì vậy lần này tôi gửi bài và xin đăng trong Chính Nghĩa.

Công Giáo Thi Lu n, n i
trang 5 trong m i s , đ u ch y
m t hàng ‘tít’ l n l i Phúc Âm,
Thánh Gioan 18 câu 23: “N U
TA NÓI SAI, HÃY CH NG
MINH SAI CH NÀO, N U TA
NÓI PH I, SAO L I ĐÁNH TA.”
Đ c câu này, tôi có c m t ng
là CGTL mu n m n L i Chúa
đ áp đ ng cho mình, hiên
ngang thách th c b t c ai
ch ng minh đ c có đi u nào
sai đ đng trong CGTL. N u qu
th t đó là ch ý c a CGTL thì
tôi nghĩ r ng CGTL đã quá t

ph, đã đi quá xa ph m vì
thông th ng c a m t ng i,
c a m t t báo; vì cho dù thông
thái, gi i giang, thánh thi n đ n
đâu đi n a, ai mà dám t ph
không bao gi sai l m. Thánh
Phaolô đã c nh cáo nh ng k
t ph r ng” “Ai t ng mình
đ ng v ng thì hãy lo k o ngã.”
Đi u khác bi t gi a hai ng i
t t và x u ch là khi sai,
ng i t t dám t nh n là mình
sai và c g ng s a ch a, còn
ng i x u thì dù bi t mình sai,
cũng c c ch p. Ng i M có

câu: “Ngäi khôn thì biät nhän
läi mình, còn ngäi däy thì bào
chäa läi mình.”

Trong bài này tôi muän chäng
minh là CGTL đã sai läm trong
bài bình luận ‘Täi giáo phän
San Jose, cuäc näi loän đã
biän thành phän loän’ (CGTL
sä 12, tháng 4, 1987) (Báo ra
quá muän. Ngày 11-5-87 tôi
mäi nhän đäc).

Đã là người làm báo chuyên nghiệp phải biết tờ báo nào, ai cũng phải biết về vai trò và trách nhiệm của mình. Trách nhiệm đó đặt trên căn bản: Tin tức đúng, ý nghĩa sáng suốt và phán đoán hợp lý. Bởi vậy, mục đích hàng đầu của việc đưa ra gì là tin tức mình đưa ra là đúng, là trung thực thì khi viết bài phải nêu rõ xuất xứ của nó. Nếu không thì tin đó không có giá trị gì. Sau khi biết được xuất xứ rồi khi viết bài còn phải có óc suy luận sáng suốt để đi

đ n đi m c a mình; nh th
m i hy v ng nh h ng đ c
đ c gi , nh ông Ernest Hynds
đã vi t trong American
Newspaper: Roles and
Responsibilities, page 12.

“Correct information is essential
to clear thinking and clear
thinking is vital to making sound
judgments”. Đó m i là cách
làm báo nghiêm ch nh, có
trách nhi m. N u là m t t báo
hay m t m c phi m lu n, hài
h c, t m phào thì l i có tiêu
chu n khác và đ c gi đ u bi t

và đánh giá tờ báo hay mức báo theo tiêu chuẩn đó. CGTL là một tờ báo chuyên ngành ‘GIEO LỬA CHỨA’, tờ báo là một tờ báo rất mức đúng đắn, nghiêm chỉnh, nên càng phải theo đúng vai trò và trách nhiệm của người làm báo như đã nói ở trên. Đọc bài ‘Tội giáo phận San Jose, cuộc nổi loạn đã biến thành phận loạn’, tôi thấy tác giả đưa ra rất non nớt trong việc loan tin cũng như trong việc bình luận. Lý do được trình bày sau đây:

Trở lại c h t tác gi đã không h
đ a ra xu t x c a nh ng tin
t c mà h đăng trong bài. Đ c
gi không th nào đánh giá
đ c các tin t c đó, và n u
mu n ki m ch ng thì cũng
không có cách nào. Vì thi u
ph n c t y u n y (xu t x) nên
đ c gi có quy n đ c nghĩ là
ho c tác gi bài báo, vì có thái
đ thiên v ch ng đ i giáo dân
nên đã b a ra nh ng tin t c đó,
ho c tác gi đ c nghe k l i
nh ng m u chuy n bông đùa
c a m t vài ng i khi h đàm

ti u t m phào v i nhau; và r i vì có s n thiên ki n ch ng giáo dân, tác gi đã v i tin ngay đó là đ ng l i hành đ ng chính th c c a kh i giáo dân tranh đ u. V i trình đ ki n th c mà ng i làm báo ph i có, tác gi ph i có kh năng phân bi t đâu là đàm ti u t m phào, đâu là trung th c. Tôi xin tr ng d n sau đây m t vài thí d v nh ng đi u mà tác gi nói là “s ki n đã x y ra.” Tác gi vi t, “(Giáo dân) k p c Giám M c đ h i t i và ch i b i.” Tôi

không tin rằng “số kiển” này đã có thật. Thực sự, tôi muốn tìm hiểu về tin này nhưng tôi không làm sao kiếm được vì tác giả không cho xuất bản của nó. Tôi theo dõi cuộc tranh đấu này rất kỹ và tôi chắc hẳn đã thấy trong bất cứ bài nào hay nghe thấy bất cứ người nào nói là “số kiển” này đã xảy ra. Một ví dụ khác: Tác giả viết, “(Giáo dân) hò nhau đến một nhà thờ M (nhà thờ Chánh Tòa) âm thầm tham dự Thánh Lễ của người M rồi rời đi một lúc đã hẹn nhau

trở c. (Kinh Lữ Cha) thì cùng nhau lên tiếng để kinh tiếng Việt, làm cho giáo dân Miền nam, phẫn nộ, lên đường v.v. . .” Tôi dám chắc quyết là tác giả đã hoàn toàn sai khi viết như trên; vì từ khi cảm Thánh Lữ tiếng Việt, tôi đã tham dự Thánh Lễ Chúa Nhật 10 giờ sáng tại Nhà Thờ Chánh Tòa 3 lần. Mọi lần trở c khi để Kinh ‘Lữ Cha’ Cha chúng tôi đều nói là giáo dân có thể để bình thường mà hình cảm thấy thoải mái: Ý, Ý Pha Nho, Pháp, Bồ Đào Nha,

Viết Nam v.v. . . Tôi đã nghe
mỹ bà M nói i c nh tôi đ c
b ng tiếng Y Pha Nho trong khi
tôi đ c b ng tiếng Vi t. V y
theo cách loan tin trên đây, tác
gi có ác ý nói là giáo dân VN
c tình m u mô làm r i Thánh
L b ng cách đ c Kinh ‘L y
Cha’ b ng tiếng Vi t. Chính tôi
đã nghe, đã th y, đã ch ng
ki n, đã tham d vi c này. Tôi
th y tác gi sai l m m t trăm
ph n trăm. Làm sao tôi có th
tin đ c nh ng tin t c ng ng n
khác do tác gi đ a ra mà

không có bằng chứng, chứng
hận như tin ‘Tin Thiêu’, nó mới
buôn cười làm sao! Nếu tác giả
đăng những tin này vào mục
‘Tin Đón’ thì còn hiểu được.
Những tác giả trình bày dùng
những ‘tin’ này trong bài bình
luận ngay đầu tờ báo thì quả
là tác giả đã coi thường trí
thông minh của độc giả và, vì
thế, đừng lo sợ uất trí vì
nghị luận của mình.

Là một trong những đấng gi
đầu tiên của CGTL, tôi đã ghi
tên mua báo trước khi báo ra
đi; vì khi đấng quởng cáo v
báo này, tôi mua những h, tỉ p
tay đấng thực hiện đấng ch
trở ng ‘GIEO LỜI CHÚA’ của
h. Tôi đã nghe thầy nhĩ u
ngi ch trích, chng đĩ báo
này. Tôi chĩc là ban chĩc trở ng
CGTL cũng biết điũ này.
Riêng tôi, tôi coi CGTL cũng
nhĩ trăm ngàn tờ báo khác. Mọi
báo có một chĩc trở ng, khuynh
hĩng. Tôi đĩc đĩ biết, chĩ

không phải để chi phí. Nhưng bài ‘Tâm giáo phận San Jose, cuộc nổi loạn đã biến thành phận loạn’ đã làm tôi thất vọng vì trình độ nghiên cứu thấp kém của tác giả bài báo này.

Ngay từ khi bắt đầu cuộc tranh đấu, giáo dân đã gặp phải những bất công, những sự đánh giá thấp mọi phía; và trong những thử thách nghiêm trọng thì lại bị đánh phá hơn: Khi cuộc tranh

đ u v a m i kh i s trong giai
đo n phôi thai thì b Cha Trác,
v i danh nghĩa là ch t ch
C ng Đoàn giáo sĩ, tu sĩ g i
đi n tín ng h ĐGM và ch ng
đ i, trách móc giáo dân. Khi
Cha Thi p đ n San Jose đ tìm
cách ‘hoà gi i’ thì báo Dân
Chúa v i bài ‘N c M t Đ y
Máu’ đã ch trích và mi t th
giáo dân th m t . Khi ĐGM
c m l VN thì Cha Trác l i cho
đăng trên Đ ng V ng bài ‘V
l n x n San Jose’ đã vu cáo
và bu c t i giáo dân. Sau khi

ĐGM m cu c h p báo, cho m
i Thánh L VN, tuy t giao v i
nh ng ng i đ i di n giáo dân
và đ a giáo dân ra toà, thì Cha
Hà, v i t Hi p Thông đ kích
và ch p mũ giáo dân. Hi n nay
trong giai đ o n m i, ĐGM đã
h i ph c phép thông công cho
hai ông Thi n, Bài và đang nói
chuy n tr c ti p v i hai ông,
không còn qua Cha Sullivan
nh tr c thì CGTL i tung bài
'T i giáo ph n San Jose, cu c
n i lo n đã bi n thành ph n
lo n', loan tin v t ng ng n, vu

cho giáo dân có những “đòn đả c” . . . . Tất cả những biến cố này xảy ra do sự trùng hợp ngẫu nhiên hay do ác ý của những người chống lại giáo dân thì ta không biết đả c.

Những ta biết đả c một điều chắc chắn là những sự cố gây phá phách giáo dân, trớ c cũng như sau, đã và sự chung một sự phận, tất cả là bởi vì những người khinh chê vì nó bắt xảy ra và không là ai bắt đả c ai.

Người c là nó làm cho người ngoài cuộc càng thấy rõ sự bắt

công mà giáo dân phải chịu và
những vậy, họ càng thấy rõ sự
chánh đáng của cuộc tranh đấu
của giáo dân, có cảm tình với
giáo dân và ủng hộ giáo dân
hơn. Một điều nữa đáng quý
hơn cả là càng bị đánh phá,
giáo dân càng cảm thấy thoải
yêu nhau hơn và đoàn kết chặt
chặt hơn.

Với lòng trông cậy mãnh liệt
sự quan phòng của Chúa và sự

cä u bầu cä a Mä Maria, Thánh
Cä Giuse, các Thánh Tä Đä o,
giáo dân tin täng sä đäc
häng AN BÌNH mät ngày gän
đây.

34- LÀM THä NÀO RA KHäI Bä TäC Đä TIäN TäI HOÀ GIäI VÀ HäP TÁC?

Tä ngày Đäc Giám Mäc,
hai ông Thiän Bài có cuäc
häp báo vä Bän Tuyên

Cáo v Hoà Gi i và H p

Tác, chúng ta nh n đó là

m t tin m ng và đ t nhi u

hy v ng vào t ng lai c a

c ng đ ng giáo dân.

Nh ng đây m i ch là b c

đ u trong công cu c đ em

l i hoà bình cho c ng

đ ng. “V n s kh i đ u

nan.” Ta có th nói r ng

công viêc khó khăn nh t là

b c m đ u này mà đã

th ng v t đ c thì nh ng

b c sau, v i thi n chí và
hy sinh c a m i ng i t
m i phía, ch c cũng s
th c hi n đ c. Tuy nhiên,
ai cũng nh n th y là còn
nhi u gai góc và chúng ta
ph i r t th n tr ng m i
mong b c đ c nh ng
b c v ng ch c, t t ti n
t i m c tiêu.

Thật tình, tôi không dám
đưa ra một mục nào
đề nghị quy định này, vì
nhân thân tôi quá
quan trọng của nó và vì
nhân thân mình quá nhỏ
bé trong một công đồng to
lớn. Tôi chỉ xin được phép
góp một vài ý kiến thô
thiển trong sự nhàn ý kiến
mà có lẽ quý vị đã nhiều
lần đem ra bàn luận trong
những lúc riêng tư có dăm

ba người thân tín với nhau.

Theo tôi nghĩ, đi u thi t
y u đòi hỏi mọi người
chúng ta phải có là thi n
chí và hy sinh để d n
để người cho ta tin t i m c
tiêu. Chúng ta phải c
g ng lo i b m i t t ng,
hành để ng tiêu c c, thi u
xây dựng và thay thế b ng

những t... những, hành đ... những
tích c... c, xây đ... những. S... dĩ
tôi nh... n m... nh vào hai ch...
c... g... những là vì tôi bi... t vi... c
này r... t khó, t... t c... m... i
ng... i đ... u ph... i c... g... những thì
m... i thay đ... i đ... c. Bây giờ
không còn ph... i là th... i k...
tranh lu... n ai ph... i, ai trái,
không còn ph... i là lúc t...
cáo, ch... p m... i, vì th... c s... ,
không m... t đ... u gì có th...
che gi... u đ... c tại m... t c... a

thời gian. Dồn dần mọi sự
sự đều có phần bày ra ánh
sáng. Không chấp mỹ ngữ
khác chấp thì làm hại mình.
Vu cáo, chấp mỹ là làm
còn trên vị của chúng, là phá
hại, là vô trách nhiệm,
nhất là trong giai đoạn này.
Chúng ta hãy cùng nhau
tôi nên mọi thứ không khí
thuận lợi để cùng tác động
cùng ích lợi chung. Vì
phần lớn người này tôi thấy

ng i M có nh ng đ c
tính r t hay, ta nên h c đ
áp đ ng vào tr ng h p
c a ta. Tôi xin đ n c ví d
sau đây. Năm 1979-80,
trong cu c v n đ ng s b
c a hai đ ng C ng Hoà và
Dân Ch đ ch n ng c
viên cho cu c tuy n c
T ng Th ng năm 80. Ông
Reagan và Ông Bush cùng
m t s ng i khác đã v n
đ ng tích c c đ đ c

ch n làm ng c viên, đi
đi n cho Đ ng C ng Hoà.
Trong lúc v n đ ng, Ông
Reagan và Ông Bush đã
đ kích nhau th m t nh
là “xúc đ t đ đi”. Nh ng
r i, cu i cùng Ông Reagan
đ c ch n làm ng c viên
T ng Th ng. Ngay t lúc
đó, h ch m đ t m i s đ
kích nhau. H chúc m ng
và tuyên h a h p tác v i
nhau. Ông Reagan đã

ch n Ông Bush, đ i th
c a ông tr c đây, làm ng
c viên Phó Tổng Th ng
trong liên danh v i Ông. Và
liên danh này đã th ng nh
ta đã bi t.

Tr i tr ng h p c a
c ng đ ng giáo dân. Nay
ĐGM đã ph c h i Phép
Thông Công cho hai ông

Thi n, Bài, đã tiếp xúc trực tiếp với hai ông, không còn qua Cha Sullivan như trước, đã mời hai ông vào Ủy Ban Hoà Giải và hai ông đã nhận lời. (chúng ta mong đợi Ủy Ban này chóng đứng thành hình). ĐGM không còn đòi hỏi những điều kiện bất khả kháng cho việc lập Giáo Xứ Thánh Nhân như Cha Sullivan đã đưa ra. Giáo

X Th Nhân, theo b n
Tuyên Cáo Chung, ch
còn là th t c gi y t mà
thôi. V y giáo dân v ng
tâm là s đ t đ c. Nh ng
v n đ th hai còn nhi u
gai góc khó khăn. Đó là
v n đ Cha Đ ng trong
ch c v Chánh X . V n đ
này th t là nan gi i, vì nó
liên h đ n m i ng i trong
m i phía và m i phía l i có
nh ng ý ki n trái ng c

nhau đ n m c d ng nh
không th dung hoà đ c.
T t c chúng ta đ u nh n
th y là trong hoàn c nh
hi n t i, không th nào có
đ c m t gi i pháp hoàn
h o. S xúc đ ng c a m i
phía đã t i cao đ t t cùng,
có th bùng n b t c lúc
nào. Vì hi u rõ đi u này
nên trong b n Tuyên Cáo
Chúng ĐGM đã không n
đ nh m t th i bi u hay h n

k nào. Đó là đi u r t khôn
ngoan, vì n u ch a s n
sàng mà c tình áp đ t thì
h u qu s r t tại h i nh
ta đã th y x y ra t i nhà
th Chánh Toà và nhà th
Maria Goretti h i tháng tám
năm ngoái.

Sau khi nh n đ nh v tình
tr ng hi n nay t m i phía,

tôi xin có một vài đề nghị
như sau:

1. Vì cảm xúc của giáo
dân, thôn và nghành, còn
cao quá và đã kéo dài quá
lâu nên phải có một thời
gian để người d (ng i
M g i là cooling off
period) trước khi đi tới một
gi pháp lâu bền. Đề giúp

th c hi n th i k người d u
này, xin các v có th m
quy n, nh t là Cha Đ ng
nên đ ngh v i ĐGM cho
phép hai Cha Phó tr v
nhi m s cũ t i H Đ o đ
bình th ng hoá m i ho t
đ ng nh tr c. Đi u này
còn l i ích n a là gi i quy t
đ c v n đ giáo dân VN
kh i ph i đi L 10 gi sáng
Chúa Nh t t i nhà th
Chánh Toà và nh v y,

xoá bđ đ c s phi n toái
cho giáo dân trong x M .
Nh ng đi u l i ích và quan
tr ng h n c trong vi c này
là, do hành đ ng c a Cha
Đ đ ng, giáo dân s b t
đ u nh n th y thi n chí và
s hy sinh c a Cha.

2. Trong th i k đ người
đ u này, xin Cha Đ đ ng

phát triển tiếp xúc với giáo
dân đ h t t thay đ i
c m nghĩ c a h v Cha.
Không nghi u thì ít h s
nhìn th y s hy sinh và
thi n chí c a Cha.

3. N u h thay đ i và vui
m ng đón Cha thì đó là
m t đi u t t đ p nh t và
m i s s ti n hành êm

đ p: c ng đ ng s m u t,
s ng đ o s t s ng, cha
con m i ng i, t trong gia
đình, h hàng cho đ n phe
nhóm trong c ng đ ng
cùng đoàn k t, dâng th nh
nguy n lên ĐGM xin l i
giáo x . Ch c ch n Ngài
s cho nh Ngài đã tuyên
b trong b n Tuyên Cáo
Chung.

4. Nếu u h v n dè d t đ i
v i Cha, nh ng ít nh t h
không còn ch ng đ i Cha
nh tr c, thì có th đi đ n
dung hoà b ng cách xin
ĐGM đ Cha làm Chánh
X m t th i gian đ c n
đ nh rõ ràng. Trong Ngài
ĐGM tuyên b Cha nh m
ch c thì cũng tuyên b
Cha r i nhi m s nh ĐGM
đã làm đ i v i Cha T nh.
Nh v y, ĐGM gi đ c uy

quy n c a Ngài trong vi c
cai qu n con chiên; Cha
Đ ng b o v đ c uy tín
c a mình trong ch c v
Linh M c, giáo dân đ c
an lòng vì ti ng nói c a
mình đ c Cha B Trên đ
ý c u xét và ch p thu n.

5. Đ n đây ch c nhi u
ng i s đ t câu h i: N u

trong trậ ng hậ ĐGM cho hai Cha Phó vậ Hậ Đậ o, bình thậ ng hoá mậ i viậ c, nhậ ng rậ i giáo dân không xúc tiậ n gì nậ a, nhậ vậ y ĐGM và Cha Đậ ng sậ làm gì? Xin thậ a: Nậ u ĐGM muậ n, Ngài vậ n có quyậ n ra lậ nh cho hai Cha Phó rậ i Hậ Đậ o và giáo dân sậ lậ i sậ ng trong tình trậ ng khó khăn nhậ hiậ n nay.

6. M t khác, ch c nhi u
ng i cũng s h i: N u
trong tr ng h p Cha
Đ ng, v i ch c v Chánh
X , không đ đ t lên ĐGM
nguy n v ng xin giáo x ,
ng c l i, Ngài xin ĐGM
h qui ch H Đ o xu ng
hàng Trung Tâm M c V
thì sao? Xin th a: Kh i
giáo dân còn đó, và l n
này có t h p C ng Đ ng
Công Giáo làm h u thu n,

cu c tranh đ u giai đ n
hai ch c ch n s bùng n ,
s gây đ c ti ng vang,
c m tình và s ng h t
m i phía, còn m nh h n
giai đ n này n a.

Dù bi quan hay đa nghi
đ n đâu đi n a, không ai
có th nghĩ r ng tr ng
h p ghi trong s 5 và s 6

trên đây s x y ra. Nhưng
đ bàn luận thì nêu ra đây
cũng là đi u hợp lý.

Nh tôi đã trình bày ở trên,
tôi không dám có tham
vòng gì ngoài việc đưa ra
vài ý kiến thô thiển để
thêm vào những ý kiến mà
mọi người đang bàn luận.
Dĩ nhiên, công việc hoà

giỏi và hợp tác còn phải
bao gồm nhiều chi tiết cần
đọc kỹ, nghiên cứu,
đàm luận, đồng ý . . . mới
mong thành công được. Dù
sao chăng nữa, chúng ta
phải bắt đầu từ cái gì.
Nếu cứ dựa trên chân lý thì
thì không bao giờ tiến tới
được. Trên hết, sự thành
công đòi hỏi thiến chí,
thành tâm và hy sinh của
tất cả mọi người chúng ta.

Đây là lúc giáo dân VN t
kh p n i đang h ng con
m t nhìn v San Jose đ
quan sát, nh n đ nh và
phán đoán v thái đ và
hành đ ng c a chúng ta,
và tôi tin ch c là h cũng
đang c u nguy n cho
chúng ta n a. Chúng ta
hãy t ra x ng đáng v i s
quan tâm và u ái c a h .

Tôi mong các chóng đ n
ngày mà t t c giáo dân
chúng ta, t m i phía, đ u
là con cái Chúa, đ c tay
b t m t m ng, ôm l y
nhau, c i ra n c m t vì
sung s ng đ bù l i
nh ng chu i ngày bu n r i
n c m t vì đau kh . Ngày
đó s là m t trong nh ng
ngày quan tr ng đáng ghi
nh t trong đ i c a m i
ng i chúng ta.

Xin Thiên Chúa toàn
năng, Mẹ nhân từ và các
Thánh luôn luôn d n d t và
che ch chúng ta trong tình
th ng c a Chúa Kitô.

**35- TH NG KÍNH
G I QUÝ V TRONG
L C L NG C U
QUÂN CÁN CHÍNH
CÔNG GIÁO SAN**

JOSE

Tôi xin đä cä phép gäi
quý vä là anh cho tiän
viä cä xäng hä. Vä läi,
theo đúng tinh thän
“QUÂN DÂN NHäT
TRÍ”, thì quý vä là bän
dân, nên gäi bän là dân
thì cũng là mät đäu

h p lý v y. Đàng khác,
tôi cũng là m t c u
quân nhân trong th i
Đ Nh t C ng Hoà,
tr c đây h n 30 năm.

Tôi đã ng n ng i r t
nhi u, t nghĩ không
bi t có nên vi t th ng

này gọi các anh hay không vì nhu cầu lý do phức tạp. Nhưng cuối cùng, lý trí đã thúc giục tôi viết và tôi đã nghe theo lý trí. Vậy nên khi đọc thấy này các anh thấy bất phật lòng thì tôi xin lỗi vì đó là ngoài ý muốn của tôi.

Đi với tôi và tất cả mọi
người Việt Nam, các
anh là những phần tử
đầu tiên của xã hội, là
những đứa con hiếu
thờo dưỡng cha mẹ và tin
hiện của quê Mẹ Việt
Nam. Trước cảnh nh công
phi hung bạo tàn phá
quê hương, các anh đã
quyết tâm bỏ vợ để

n c cho ng i dân
đ c an c l c nghi p.
V i s m ng cao c đó,
nhi u ng i trong các
anh đã b th ng tích
đ y mình, nhi u chi n
h u c a các anh đã b
mình vì Dân vì N c.

Thì rồi dân ta b
đ minh ph n b i,
trong c nh r cánh tan
đàn, m nh ai n y ch y,
ng i dân cũng nh các
anh đ u c m th y lòng
mình cay đ ng, căm
h n. Bao nhiêu b n bè
c a các anh hi n đang
rên xi t trong lao tù,
không bi t ngày nào

mäi thoät khäi cänh
cäng cäc.

Nhäng thäi, đä là
chuyän đä qua. Sä dĩ
täi nhäc läi là đä tä lòng
tri ân, cäm phäc đäi väi
cäc anh. Ngày nay cäc
anh cũng nhäc triäu

ng ị i dân ta, c ị ng
quy ị t không ch ị u s ị ng
v ị i c ị ng ph ị , k ị thù
không đ ị i tr ị i chung
c ị a ta, nên đã r ị i quê
M ị ra đi, t ị n mác kh ị p
năm châu v ị i m ị t l ị i
nguy ị n “ch ị m ị t ngày
s ị tr ị v ị tr ị thù cho
Dân T ị c, xây d ị ng l ị i
quê h ị ị ng, làm l ị i cu ị c

đi cho mình, cho gia
đình trong lòng quê M
Việt Nam mà chúng ta
phải nuốt hận tâm xa
lìa”.

Vì mu n nuôi m ng
cao đ p đó, nên trên
kh p cùng trái đ t, b t

c đâu các anh cũng
h p l i thành đoàn th
ái h u v i m c đích
nâng đ nhau, an i
nhau, đùm b c l y
nhau đ gi l y truy n
th ng t t đ p, anh dũng
c a ng i Quân, Cán,
Chính và c a Dân T c.
Các đoàn th khác
cũng t ch c thành

những người ái hữu không
ngoài mục đích như các
anh. Mục đích của các
anh thật đẹp thay!

Sau khi đã hiểu mục
đích của hội ái hữu của
các anh như vậy, tôi rất
ngạc nhiên thấy xuất

hiện bên cạnh Phong
Trào Báo V Đ c Tin
m t t ch c mang tên
“L c l ng c u Quân,
Cán, Chính San Jose”
đ ch ng l i giáo dân
tranh đ u. Tôi không tin
đó là m t t ch c có
th c vì nó không đúng
v i tinh th n c a ng i
Quân, Cán, Chính,

không hợp với mục đích
của tất cả các anh.

Cuộc tranh đấu của
giáo dân Việt Nam
chúng tôi nhận công
của ĐGM hoàn toàn
thuộc phạm vi hành

chánh giá a Tòa Giám
M c và C ng Đ ng
Giáo Dân đ ng h ng
c a ta. Các anh cũng
th a bi t r ng trong
hàng ngũ giáo dân
tranh đ u, có bi t bao
nhiều chi n sĩ thu c
m i ngành, m i binh
ch ng và c p b c, Tá,
Uý, H Sĩ Quan, Binh

Sĩ, Công nhân Sát, Cán Bộ ,
Công Chức . . . để mọi
tiếng lữ, thành tích
chiến đấu, huy chương
đầy mình. Họ rất tích
cực trong cuộc tranh
đấu nhằm huy
mưu chiến đấu coi là giáo
dân nhằm mọi giáo dân
khác. Họ không mưu
đưa danh nghĩa

LLCQCCCG vào trong
cuộc tranh đấu này vì
nó không thích hợp, nó
vô nghĩa và trái với mục
đích của người Quân,
Cán, Chính.

Trên đây là hai
tháng, tình cảm tôi đi qua

m t nhóm ba, b n
ng i. Tôi nghe th y
m t ng i nói, “đ cho
t i Mũ đ đ p cho b n
chúng nó m t tr n.”

Nghe thêm vài câu n a,
tôi biết là m y ng i đó
đang ch i b i giáo dân
tranh đ u. Tôi v a th y
bu n c i v a t i
nghĩ p cho m y ng i

đó. n c M dân ch ,
t do, pháp tr này mà
h không hi u bi t lu t
pháp gì c . Có l m y
ng i này coi giáo dân
nh m t dám con nít và
nh ng “anh Mũ Đ ” nh
là th n thánh, ai th y
cũng ph i s .

N u th t phe Đ c Tin
có LLCQCCCG thì tôi
dám nghĩ là l c l ng
này không th m vào
đâu n u đem so sánh
v i kh i Quân, Cán,
Chính kh ng l trong
hàng ngũ giáo dân
tranh đ u. Tôi tin là vi c
đ a danh nghĩa
LLCQCCCG đ ng bên

c nh Phong Trào B o
V Đ c Tin ch là
mánh l i c a m t vài
ng i có đ u óc l ch
l c, thi u hi u bi t,
thi u chín ch n, vì, đã
là m t chi n sĩ vào sinh
ra t bao nhiêu l n,
không ai có th ngậy
ngô đi dùng danh nghĩa
Quân, Cán, Chính đ

chúng giáo dân chúng
hàng, trái với mục đích
của họ chính mình, gây
chia rẽ giữa chúng tôi và
ác cảm với chúng bào.

Thưa các anh, tôi nghĩ
thế này thì các anh với
mục đích duy nhất

là trình bày với các anh
ràng, những cái Mất do,
pháp trình này, các anh
muốn phân đi hay không
hỏi ai, đó là quy định của
các anh, những xin các
anh đừng dùng danh
nghĩa LLCQCCCG
chúng tôi giáo dân
đừng hỏi vì nó vô
nghĩa và gây tiếng xấu

cho các anh.

Xin thân mến chào các
anh trong tình yêu Quê
Hương, yêu Tổ Quốc,
yêu Đảng Bào ruột thịt
và trong niềm tin tưởng
đặt lại lòng Dân
Tộc, lòng Đất Nước yêu

quý.

*Monterey, ngày
26-5-1987*

**36- NH NG ĐI U
VUI**

T ngày 12-5-1987,
Đ c Giám M c cũng
nh hai Ông Thi n,
Bài có cu c h p báo
v vi c hoà gi i và
h p tác, kh i đ u
cho m t giai đ o n
m i, m i ng i
chúng ta đ u ph n
kh i hy v ng giai

đoàn này sẽ đến đến
đem lại An Bình cho
Công Đoàn Giáo
Dân Việt Nam ở San
Jose. Ai cũng biết
đến công đi còn nhiều
chông gai nhưng vì
thiền chí và tình
thần công và bác ái của
những người con mặt

Chúa, giáo dân nh t
đ nh th ng v t
đu c m i khó khăn,
vì chúng ta tin t ng
vào s quan phòng
c a Chúa và không
có đi u gì mà Chúa
không làm đ c. Tr i
qua nh ng s đau
bu n, tôi b t đ u

nhân thân nh
đi u vui đang l n
l t x y ra:

1. Đ c B n Thông
Cáo chung v vi c
hoà gi i và h p tác
(12-5-87). Ta nhân

th y r ng ĐGM đã
rút v tuy t thông
cho hai ông Thi n,
Bàì mà không có
thành ki n và Toà
Thánh không h
phán đoán v Ông
Thi n ho c Ông Bàì.
M i đ c l n đ u, câu
này có v khó hi u,

những người tốt số nó rất
rõ ràng, để hiểu nếu
ta chú ý vào những
chỉ sau đây” “Quyết
định của Tòa Thánh
đã không hề phán
đoán về Ông Thiệu
hoặc Ông Bài”. Câu
này rất quan trọng,
là căn bản của số

suy lu n c a tôi. Tôi
xin trình bày nh
sau:

Sau khi hai ông
Thi n, Bài b v
tuy t thông c a
ĐGM, nh ng vì hai

ông kháng cáo lên
Toà Thánh thì, theo
giáo luật, đương
nhiên vẫn tuyền thông
ý b vô hi u hoá,
nghĩa là hai ông
Thi n, Bài không
ph i ch u h u qu gì
c a vẫn tuyền thông
này cho đ n khi Toà

Thánh phán quy t v
s kháng cáo c a
hai ông: N u Toà
Thánh y án thì hai
ông ph i ch u h u
qu c a v tuy t
thông, n u Toà
Thánh đ ng ý v i
đ n kháng cáo thì v
tuy t thông c a

ĐGM b hu b .

Chính ĐGM và Cha

Sullivan cũng đã

ph i công nh n đi u

này và cũng chính

ĐGM đã cho hai ông

Thi n, Bài r c Mình

Thánh Chúa d p L

Giáng Sinh và Ph c

Sinh nh ta đã th y.

Nay Toà Thánh
tuyên bố “không h
phán đoán v hai
ông”. V y thì v
tuy t thông c a
ĐGM v n b vô hi u
hoá vì s kháng cáo
c a hai ông, và nh
v y, cho dù ĐGM
không rút v tuy t

thông thì hai ông v n
không b gì, nghĩa là
hai ông v n đ c
ch u các phép Bí
Tích và h ng m i
ân s ng c a Giáo
H i nh m i ng i
chúng ta. Nói cách
khác, bao lâu Toà
Thánh không phán

quyết tâm đã khẳng
định trong Bản
Thông Cáo chung thì
việc ĐGM rút hay
không rút vẫn tùy
thông cho hai ông
“không hề gây thiệt
hại gì cho đa số
các ông trong
Giáo Hội và trong

Công Đẳng”. Lợi Ích
trong Bản Thông
Cáo chung rõ ràng
nhất nhất mà làm sao
Cha Đấng Ngài Ích có thể
cốt nghĩa là Toà
Thánh đã y án của
ĐGM? (Chân Lý,
ngày 17-5-87). Nhất
vậy, có nghĩa là Cha

Dù gì họ cũng không
hiểu họ cũng tình
không muốn hiểu
chúng ý của Tòa
Thánh. Tòa Thánh
“không hề phán
đoán” mà tại sao lại
nói Tòa Thánh vậy?
Quyết định của Tòa
Thánh thật rõ ràng,

làm sao có thể hiểu khác đi được?

Đến đây có người sẽ
hỏi: Nếu nói rút hay
không rút vậy tuy nhiên
thông cũng không
thiết hỏi gì cho hai

ông thì tôi sao tôi gọi
việc ĐGM rút v
tuy tôi thông là một tin
mình? Xin thưa:
Việc ĐGM rút v
tuy tôi thông là một tin
mình, vì tôi ra ĐGM
muốn mình đứng cho
sự hoà giải và hợp
tác với hai ông

Thi n, Bài, đ i di n
giáo dân. Vì không l
ĐGM l i tr c ti p nói
chuy n hoà gi i và
h p tác v i nh ng
ng i mà chính Ngài
đã ra v tuy t thông?
Nh th không h p
lý. V y chúng ta hãy
cám n ĐGM vì Ngài

thay đ i l p tr ng
c ng r n c a Ng ài
và đã m đ ng cho
s hoà gi i và h p
tác v i đ i di n giáo
dân.

2. S l n m nh c a

Công Đông. Mọi sự
chưa đầy 2 tháng mà
công đông đã lên
vượt mức, cho đến
ngày 24-5-87 số
đoàn viên lên tới
2,532 (CN 46).

Trong tình hình lại con
số này số tăng lên
nhiều. Các hoạt

đ ng c a c ng đ ng
s đi vào n n n p,
quy c , đ i s ng c a
đoàn viên s đ c
c i thi n r t nhi u v
m i ph ng di n:
tâm linh, tinh th n,
v t ch t. Chúng ta
s c m th y g n g i
nhau h n, nâng đ ,

đùm b c l y nhau,
yêu th ng nhau
trong lúc xa quê
h ng, xa gia đình,
xa nh ng ng i thân
thu c, chúng ta
không còn th y b
v , l c lũng vì chúng
ta có m t đ i gia
đình c ng đ ng đ

cùng chia sẻ mọi niềm
vui buồn. Tôi ao ước
càng đáng sợ qui t
đến cùng mọi lập
Chúng ta hãy rằng
lập nên với nhau, đáng
gây thù oán gì nữa,
“chín b làm mười”
đoàn kết với với
nhau. Công việc này

đòi hỏi ta nghiêm túc
sinh và thiến chí.

Chỉ những người
giáo huấn chân chính
theo đúng tinh thần
Phúc Âm mới có thể
thông suốt để các người
hiềm thù chia rẽ, để
đón nhận nhau và
đi xa với nhau như

anh em m t nhà,
nh chi th c a
Chúa Kitô.

3. Cha Tân, v T ng
Tuyên Uy đ u tiên
c a c ng đ ng. Cha
đã đ n v i chúng ta

gi a lúc ta b khó
khăn cùng c c, b
ru ng b , côi cút,
không m t ai đoái
hoài d n d t ta trên
đ đ ng thiêng liêng.
Ngài len l i đ n v i
ta trong lúc ta b
hoàn toàn cô l p, vì
các ngã đ đ ng đã b

ngăn ch n. Ngài đã
ph i qua nhi u gian
truan, c m cách.

Nh ng Ngài kiên trì,
ch u đ ng, l n l i
đêm ngày v i ta.

Chúng ta ghi lòng
t c d công n c a
ng i Cha lành đ y
lòng hy sinh th ng

m n. Chúng ta c m
t Chúa đã g i Ngài
đ n v i chúng ta
trong lúc mà đ i
s ng tâm linh c a
chúng ta b ngấn
tr , khó khăn g n
nh vô v ng. Xin
Chúa xu ng nhi u
n cho Ngài đ Ngài

ti p t c s m ng làm
sáng danh Chúa và
lợi ích cho phần rỗi
chúng ta.

Ta cũng nhận thấy
có nhu cầu Đ ng
th ng ta, thấy ta

g n ch t đ u i, đã
mu n v t phao
xu ng c u ta, nh ng
kh n n i, các Ngài
xa, v t phao không
t i, mà n u đ n g n
thì b c m cách.

Chúng ta cũng c m
t các Ngài, vì tuy
các Ngài không tr c

tiếp giúp ta đỡ c,
nhưng đã rất quan
tâm, khích lệ và cứu
nguy hiểm cho ta. (*)

4. Trong Tiếng Lòng
số 18 ngày 15-5-87
Bài “Liên Đoàn Công

Giáo Việt Nam tại
Hoa Kỳ ” đã xác định
lợi quyên hân của
mình là “Liên Đoàn
không có quyên gây
mình vào (công viên
nhiều của các công
đoàn). Nếu có thì
chính là những can
thiệp có tính cách c

v n ho c giàn x p
theo tình ch không
theo lý.”

Th t là rõ ràng. N u
t đ u khi x y ra
công cụ c tranh đ u
c a giáo dân San

Jose, Cha Trác, Cha Hà và Dân Chúa theo đúng tinh thần và trách nhiệm của Liên Đoàn như đã đề cập xác định trong bài nói trên thì đã không xảy ra những điểu đáng tiếc giữa các Ngài và giáo dân

công đòng San Jose.

Trong bài “văn đòng
San Jose” Hội Đòng
Chợ Đò Trung ương
Liên Đoàn Công
Giáo Việt Nam tại
Hoa Kỳ đã viết: “Đa

trên tinh thần Bác Ái
Công Giáo và tình
huynh đũa cũa đoàn
chiên Chúa, chũa có
tinh thần Bác Ái mũa i
giúp giũa i quyũa t đũa c
nhũa ng khó khăn cũa a
nũa i vũa . Hũa i nghũa đũa
nghũa toàn thũa các
thành viên thuũa c

Liên Đoàn Công
Giáo Việt Nam t i
Hoa K t tăng thêm l i
c u nguy n và hy
sinh, đ xin Chúa
d n d t, tìm ra gi i
pháp tho đáng. M t
U Ban Đ c Nhi m
đ c thành hình đ
nghiên c u và đ

ng h nh ng gi i
pháp thích h p, h u
gi i quy t đ c
nh ng v n đ nh
trên.” Ng i ta ti c
r ng n u lúc đ u
Liên Đoàn đã có thái
đ khách quan và
hành đ ng đúng
đ n, xây đ ng nh

hi n nay đ nghiên
c u và đ ngh
nh ng gi i pháp
ch ng nh ng v i
giáo dân tranh đ u
mà c v i Đ c Giám
M c và Cha Đ đ ng
thì có l tình hình đã
không quá r i ren và
khó khăn nh hi n

nay. Nhưng mu n
còn h n không.

Đ c nh ng l i l
trên đây, ta đ c
khích l b i s quan
tâm c a Liên Đoàn.
Ta hy v ng là v i

tiếng th n Bắc Ái
Công Giáo, mọi r n
n t trong c ng đ ng
s đ c hàn g n, đ
ta cùng nhau h t
th y ti n b c trên
đ ng gi đ o cho
ph n r i c a ta và
làm r ng r Giáo Hội
M Vi t Nam trên

mi n đ t này.

N u chúng ta bi t t
ch c và đoàn k t thì
ch c ch n Liên Đoàn
Công Giáo Vi t Nam
có nhi u c h i phát
tri n, l n m nh; n u

không h& n thì ít nh& t
cũng đ& c nh& các
s& c dân khác vì lòng
m& đ& o truy& n th& ng
c& a giáo dân ta.

Trong báo The
Observer, đ& a ph& n

Monterey, s ra ngày
28 May 1987, Đ c
TGM Pio Laghi, S
Th n Toà Thánh t i
Hoa K đã nói i là
Ngài r t quan tâm
đ n vi c tăng thêm
các ch c v trong
ph m tr t c a Giáo
H i cho các s c dân.

Ngài nói thêm rằng
tên này Ngài nhận
chức Sĩ Thôn Tòa
Thánh tử Hoa Kỳ,
Ngài đã tặng thêm
số các Giám Mục
gốc M La Tinh, da
đen, da đỏ. Ngài đưa
ra ví dụ: trong số 11
Giám Mục da đen

hiện nay, có 6 v là
do Ngài ch n c .
Ngài cũng nói là
Ngài cho phép các
v đó đ c thành l p
m t u ban đ c bi t
riêng đ th o lu n và
đ c nh ng ng
viên c a h vào ch c
v Giám M c trong

t ng lai.

S giáo dân Việt
NAM tại Mỹ hiện nay
vào khoảng 150,000
người (Đang sống
18), lớn hơn số giáo
dân cả địa phương

Monterey (130,000), chúng ta có ch^ong 300 giáo sĩ và tu sĩ hi^on nay có nhi^ou ch^ong sinh và t^op sinh VN s^o là nh^ong giáo sĩ và tu sĩ trong t^ong lai. Th^o mà (n^ou tôi không l^om) ch^o m^oi có m^ot mình

Cha Dominic Mai

Thanh Latinh là

đ c ch c v Đ c

Ông. Nh v y, theo

t s giáo dân, giáo

sĩ, tu sĩ chúng ta còn

thi u kém quá xa v

các ch c v trong

ph m tr t Giáo Hi i

so v i các s c dân

khác.

Váy, nhá tôi mái
trình bày á trên, náu
chúng ta biát tá chác
và đoàn kát, cháng
bao lâu náa chúng ta
sá theo káp vái các

s c dân khác v
ph ng di n này. Đó
s là ni m hãnh di n
cho Giáo Hội i M
Việt Nam và dĩ nhiên
đi u đó cũng s giúp
ích r t nhi u cho s
s ng đ o c a giáo
dân Việt Nam v y.

Monterey ngày

7-6-87

(*) Tôi đã c nghe
m t s ng i trách
móc các Linh M c
Việt Nam vì các Ngài
đã im l ng, không

lên tiếng bênh vực
cuộc tranh đấu của
giáo dân VN San
Jose.

Tôi không đứng ý s
trách móc này vì,
theo tôi, các LM Việt

Nam t n n M
hay b t c qu c
gia nào đang trong
m t tình tr ng h t
s c t nh và khó
khăn, ph n vì hoàn
c nh t n n, ph n vì
ch c v Linh M c
c a các Ngài. Ngay
c LM Duyên M u

và LM Nguyễn
Quang Hải n v.v. . . .
mà ông Phạm Kim
Vinh đã ca tụng
trong cuốn ‘Cuốn c
văn hoá Việt t
San Jose’, các Ngài
cũng ch
ly tình
th n anh em Linh
M c khuyên LM L u

Đình Đình ng nên suy
nghĩ l i mà t ch c
đ t o ra đi u ki n
thu n l i cho cu c
hoà gi i. Theo ch
tôi bi t đ c, khi th y
LM Đình ng làm l
nh ng l i khuyên kia
thì nhi u Linh M c
khác đành im l ng vì

biết rằng có khuyên
cũng vô ích. Vậy, sự
im lặng của các Linh
Mục Việt Nam, thì nó,
không có nghĩa là
các Ngài chẳng đi
hay không đang h
cuộc tranh đấu của
giáo dân Việt Nam,
San Jose.

37- BÀI HỌC VỀ LƯỢNG TRI TRONG VIỆC GIẢI QUYẾT VỀ CHỖ NGỒI TOM HAYDEN VÀ LM. DƯƠNG

Trở lại c s ch ng
đi mãnh liệt c a
các t ch c c u
quân nhân M ,
phe b o th và
c ng đ ng Vi t
Nam, Ti n Sĩ
Byron Skinner,
Vi n Tr ng Vi n

Đ i H c C ng

Đ ng San Jose

(SJCC) đã hu b

bu i di n thuy t

c a ông Tom

Hayden trong l

phát b ng cho các

sinh viên SJCC

ngày 5-6-87.

Quy t đ nh này
c a ông Skinner
đã làm cho chúng
ta ph i suy nghĩ
nhi u h n v v
giáo dân Vi t Nam
San Jose ch ng
đ i Cha Đ ng
trong ch c v

Chánh X H Đ o
VN. Hai v này
gi ng nhau v
nhi u khía c nh.
Nh ng v Tom
Hayden đã đ c
gi i quy t m t
cách khôn ngoan,
mau l , tránh đ c

s r i lo n hi m
khích trong dân
chúng. Trái l i, v
giáo dân ch ng đ i
Cha Đ ng v n
còn kéo dài m t
năm nay, gây ra
bao nhiêu đau
th ng, r i lo n

hi m khích, ch vì
ĐGM Du Maine đã
không biết sử dụng
s khôn ngoan
như ông Skinner.
Chúng ta thử kiểm
điểm lại các sử
vị của hai vị
này xem nó giống

nhau và khác nhau ở chỗ nào.

I. NHỮNG ĐIỂM GIỮNG NHAU:

1. Vợ con người
của Tom Hayden:
Bất cứ ai có chút
hiếu uất vì những
hành động phản
chính của một số
sinh viên M trong
thập niên 60' và
đến thập niên 70'

đ u bi t, không
nhi u thì ít, Tom
Hayden và v là
Jan Fonda. Đôi v
ch ng này đã
tr ng tr n sang t n
Hà Nội đ t s
ng h chính ph
Hà Nội trong khi

quân đ i M đang
giao chi n t i Nam
Vi t Nam và tù
binh M đang b
giam c m, tra t n
 Hà N i. H I n
ti ng đòi quân M
ph i rút kh i Vi t
Nam.

V con ng i c a
Cha D ng. Ai
cũng bi t là trong
th i k tr c khi
Cha T nh b đ i,
Cha D ng luôn
luôn gi m t thái
đ xa cách, b t
c n đ i v i giáo

dân VN. Nhi u l n
H Đ o m i Cha
v đ cùng các
Cha và giáo dân
đ nh ng bu i l
tr ng th , Ngài
không bao gi v
và cũng không bao
gi tr l i. Cha

Đông ng Lữ i đã có
những hành động
tích cực chống lại
thần nguy hiểm của
giáo dân và vì
xin lập Giáo X
Thần Nhân. Cha
Đông ng còn trình
trình báo cáo và

ĐGM là Cha

Th nh h ng d n
sai l c giáo dân và
đòi Cha T nh ph i
t ch c (CN 5, văn
ki n 4, trang 16)

2. Khi m i ông
Hayden, ông
Skinner đã b qua
vi c thăm dò ý
ki n c a giáo s
và đ i di n H i
Sinh Viên Vi t
Nam là nhóm đông
nh t trong s các

sinh viên – 40%

t ếng s sinh viên -

. Gi i th c gi cho

đó là m t c ch

thi u chín ch n,

khinh th tiếng c a

ông Skinner (San

Jose Mercury

News, June 8-87).

Khi b n hi m Cha
Đ ng vào ch c
v Chánh X H
Đ o, ĐGM đã
không h thăm dò
ý ki n c a Ban
Ch p Hành H
Đ o ho c giáo dân
nh giáo lu t đi u

524 đã quy đ nh.

Ng i ta cho đó là

m t c ch thi u

khôn ngoan c a

ĐGM hi n nay.

Hi n nay Toà

Giám M c đang

thăm dò ý ki n các

giáo h u M trong

x St. John
Vianney, San
Jose, tr c khi
ĐGM b nhi m
linh m c chánh x
cho h trong m t
ngày r t g n đây
(CN 45, trang 31).
T i sao ĐGM đã

không làm như thế
đi về giáo dân
HĐ ĐO VN tr c
khi b nhiệm Cha
Đ ng? Cách làm
vi c c a ĐGM như
v y, thế h ai là
ng i không nghĩ
là ĐGM k thế ,

khinh th ng giáo dân VN.

3. Các đoàn th
c u chi n binh M ,
phe b o th , m t
s giáo s M và

c ng đ ng ng i
Vi t đ u nh t lo t
ch ng l i s có
m t c a Tom
Hayden trong đ a
v di n thuy t viên
trong bu i l phát
b ng cho các sinh
viên, vì h cho

rõ ràng, khác với các
đặc khác, là phát
bằng là đặc cho
các người trong gia
đình tham đặc chia
vui với nhau mà
Tom Hayden, mà
đi với họ, là thù
đặc nên họ sẽ

không có đ c s
vui m ng đó, n u
h ph i ng i nghe
Tom Hayden di n
thuy t (San Jose
Mercury News,
June 5-87). Các
đoàn th giáo dân
VN, v i s ng h

cá a m t s ng i
M đ c bi t là cá a
các ph huynh
tr ng St. Joseph,
đã c c l ch ng l i
s b nhi m Cha
Đ ng vào ch c
v Chánh X H
Đ o, vì h cho

r ng, khác v i đ a
v c a m t Cha
khách, ch c v
Chánh X đòi h i
m t Linh M c ph i
có t cách đ đ n
đ t giáo dân, đ c
giáo dân m n
ph c và cùng giáo

dân chia sẻ vui
buôn. Vì Cha
Đấng, chắc vì
Chánh X, h s
không có đ c s
hoà hợp đó, và vì
th, không có ích
lợi cho s s ng
đo cả giáo dân.

4. Khi b dân
chúng ch ng đ i,
Tom Hayden,
tr c kia là m t tay
phá r i và ngăn
c n các thuy t
trình viên khác, thì
nay l i tr tr n t
cáo nh ng ng i

chàng đi mình là
nhàng phần t
bằng đàng trong
càng đàng VN,
trở c kia thở ng
làm mả làm gió
Sài Gòn và nay
vẫn còn thói quen
đe dọa, bần giết,

tên ng tên đ gây
qu mua súng
ng, đánh đ
chính ph Hà Nội
(AP – Monterey
Herald, June
6-87).

Khi bđ giáo dân
chđng đđi, Cha
Đđng, trđđc kia là
tác giđ cđa nhiđu
thđ nđc danh, vu
cáo và nhđc mđ
Cha Tđnh (CN 13,
trang 2) thì nay lđi
trđ trđn tđ cáo

những người đi
diễn giáo dân là
“vua đánh vua
đàm”, “Mặt tay thì
ký mặt tay thì xúi
giáo dân phần b
... b t tín, b t
trung ...” (Chân
Lý 24-5-87). Cha

Dòng ng cho bi t

r ng s dĩ giáo

dân “No Fr.

Dòng ng” hôm h p

báo là đ ph n đ i

Cha vì Cha đã

“mu n phá v

cu c h p báo, gây

r i lo n và khiêu

khích giáo dân b o
đ ng” (CN 45,
trang 8) vì cu c
h p báo này c a
ĐGM và hai ông
Thi n, Bài không
có i cho phe
nhóm c a Cha?

5. Ông Skinner đã
nói rằng ông mời
ông Hayden vì ông
Hayden đã có
những người
Sacramento đã
giúp cho các
trường Đền H c
Cộng Đền M

(SJCC) (San Jose
Mercury News

June 3-87). Nhưng
ông Skinner đã b
qua mặt đi u quan
trng là ông đã
không nghĩ gì đ n
tâm kh m c a
nhng ng i M

và VN đi với hành
đi ng ph n b i c a
ông Hayden trong
th i chi n tranh
VN. Có l ông
Hayden s đ c
đón tiếp n i khác
nh quê ông
ch ng h n, nh ng

ch c ch n San
Jose thì s có m t
c a ông s gây ra
r i lo n và chia r
mà thôi.

ĐGM nói r ng

Ngài b nh m
Cha D ng vào
ch c v Chánh X
vì Cha D ng có
kh năng và quy t
tâm (Thông Cáo
chung 10-5-87).
Nh ng ĐGM đã b
qua m t đi u quan

trở lại không
nghĩ gì đến tâm
khả m của giáo dân
VN đi vì những
hành động phạm
bội của Cha
Đúng không những đã
đúng với phạm tội bày tỏ
những tư tưởng trái

nay. Có l Cha

D ng s làm vi c

đ c l c và đ c

ti p đón n ng h u

n i khác nh

trong các x M

ch ng h n, nh ng

H Đ o VN thì

ch c ch n s có

m t c a Cha lúc
này s gây ra
nhi u r i lo n và
chia r nh đã x y
ra trong quá kh .

II. NH NG ĐI M

KHÁC NHAU:

Sau khi nhận thấy
là sự có sự bất an
trong buổi lễ phát
biểu, ông Skinner
đã khôn ngoan,

c
ng quy t, d t
khoát rút l i l i m i
ông Hayden và do
đó đã tránh đ c
cho vùng San
Jose nh ng r i
lo n ho c b o
đ ng có th x y
ra. Ông Skinner đã

đ c nhi u ng i
khen ng i là khôn
ngoan, th c t , và
nh ng ng i c
v n c a ông đã t
ra có tài năng, kinh
nghỉ m, đã giúp
ông có m t quy t
đ nh đáng khen

và Lợi ích cho vùng San Jose.

Ngồi c Lợi, sau khi
nhận thấy sự
chúng đi c a giáo
dân đi v i Cha

Dòng mãnh liệt
và dòng quy t,
ĐGM vẫn không
rút lui như b
nhiệm Cha Dòng,
vì vậy đã đ cho
cuộc tranh đ u
kéo dài thêm,
đau thêm cho

h t m i ng i.

Nh ng k c v n

cho Ngài đã t ra

b t tài, b t x ng,

càng ngày càng

đào sâu h chia r

gi a Ngài và Giáo

Dân Vi t Nam.

Đã đ n lúc ĐGM
ph i có quy t đ nh
th c t , đ t khoát
v i Cha Đ đ ng đ
c u vẫn tình th .
N u không, ch a
bi t bao gi c
kh ng ho ng này
m i k t li u đ đ c.

Giáo dân VN càng

b b t công thì

càng đoàn k t,

càng b n chí.

Không m t s c

m nh nào, cho dù

hàng ngàn c nh

sát, c ngàn chó

săn cũng không uy

hi p đ c h . H
s n sàng ch u
đ ng và không
bao gi n n lòng.

Cha Đ đ ng và
c nh sát Milpitas

đã không h c đ c
bài h c c a bi n
c nhà th Maria
Goretti ngày
16-8-86. Hình nh
c nh sát và chó
săn đàn áp giáo
dân VN còn mãi
mãi ghi l i trong

cu n bằng Video
“ C M GIÁO X ”
làm cho m i ng i
kh p n i ph i l c
đ u ghê t m cho
nh ng ph ng
cách đàn áp dã
man mà ĐGM đã
dùng đ i v i giáo

dân Việt Nam.

Trong biên cảnh gần
đây tại nhà thờ St.
Elizabeth, Milpitas
ngày 7-6-87, phe
Cha Đäng cũng

dùng c nh sát và
chó săn đ đàn
áp, b t b và h
nh c giáo dân.

Hành đ ng tàn
nh n này ch làm
cho giáo dân thêm
c ng quy t và
đoàn k t h n mà

thôi.

Ai mà nghĩ là säc
mänh trän thä có
thä uy hiäp đä c
giáo dân Viät Nam
thì ngä i đó chäa

biết gì về người

Việt Nam cũ.

Tôi đã lúc quan tâm
tâm người là giai đoạn
hoà giải sự đem lại
bình an thực sự

cho Công Đ g
Công Giáo Vi t
Nam San Jose, dù
còn nhi u chông
gai khó khăn. Bi n
c này đã làm cho
vi n t ng hoà gi i
càng mong manh
h n, vì nh ng k

có quy n ch bi t
dùng quy n c a
mình m t cách mù
quáng mà không
thèm đ m x a gì
đ n l n g tri c a
con ng i.

38- TÔI ĐÃ

Đ C. TÔI ĐÃ TH Y

*Moterey ngày
21-6-87*

I. Vấn đề Cha Đông ng

Trong cuộc
tranh đấu của
giáo dân Việt

Nam, San Jose,
những người
chúng tôi giáo
dân, khi bình
luận về biến cố
này, đưa ra tình
bình qua một vài
then chốt,

nguyên nhân

g n c a cu c

tranh đ u, đó là

Cha Đ đ ng.

1. Cha Thi p,

Cha Trác, Cha

Hà và nh ng

ng đ i vi t báo

chúng giáo dân
(mà c dù h
tuyên bố là h
loạn tin mà t cách
trung th c và l p
trở ng c a h
trung l p, không
thiên v bên nào

(sic!), không h
đ c p đ n Cha
Đ ng. S dĩ tôi
đã dùng ch c
tình là vì vai trò
c a Cha Đ ng
trong cu c kh ng
ho ng này n i

b t và quá rõ r t,
không ai là
không nh n th y.
V y, ch có c
tình thì các v y
m i có th l đi
đ c. Khi tôi
nh c h , xin h

cho biết ý kiến
về Cha Đßng
đßng về bình luận
hoặc phân tích
của anh khi bị
thiêu sßt đi m
chính yếu này,
hßng về nß làm

ng , gi đi c.

2. G n đây, ông
Nguyễn n M nh,
đi u hành
ch ng trình TV

Viết Nam T Do,
đài 48, khi nh c
đ n Cha D ng,
đã ph i nói m t
cách b t đ c dĩ
là ông đã xin
ph ng v n Cha
D ng đ Ngài

có d p làm sáng
t l p tr n g c a
Ngài v i công
lu n, nh ng Ngài
t ch i! Ng i
đ c ph ng v n,
khi tr l i ông
M nh, có cho

biết là đến lúc
cần thì chắc Cha
Đúng ng sẽ lên
tiếng (trên TV).
Trời ơi! Đã đến
mức này rồi mà
chưa cần cho
Cha lên tiếng

sao? Ta c hy
v ng là m t ngày
r t g n đây Cha
s cho ông
Nguyễn M nh
ph ng v n Cha
trên đài truy n
hình. N u ông

M nh thu x p
đ c đ Cha
Đ ng và nh ng
ng i ng h
Cha cùng các
đ i di n giáo dân
tranh đ u đ c
đ i di n tranh

đ u v i nhau thì
th t ích l i cho
công chúng. V n
đ s đ c sáng
t và ch c s
giúp cho cu c
kh ng ho ng
chóng k t thúc.

3. Cho đ n bây
gi tôi v n th c
m c t h i: t i
sao các v nói
trên đã tránh né
v n đ Cha
Đ ng và chính
Cha Đ ng cũng

tránh né các c
quan truy n
thông? Ta th y
các nhân v t
chính trong v
này đ u đã lên
Tivi c : ĐGM,
Cha Sullivan,

Ông Thi n, Ông
Bà và ngay cả
phong trào b o
v đ c tin mà
cũng còn lên Tivi
hu ng chi là
nhân v t chính
và quan tr ng

nh Cha D ng,
Ông Thi n, Ông
Bàì còn lên c
Tivi M đ i di n
Cha Sullivan và
còn có t ch c
h p báo c M
l n Vi t. đâu

cũng vậy và như t
là M, vì c đ i
cũng như vì c
đ o, b t c m t
vì c gì liên quan
đ n công luận thì
các nhân vật liên
h đ u lên Tivi,

hà p báo, phà ng
v n . . . đ bày t
cho dân chúng
bi t. Vì đó là
quy n l i c a
ng i dân, nh
ông Morgenthau,
v Bi n Lý c a

thành ph N u
c đã nh c l i
truy n th ng c a
M nh sau: “H
th ng pháp lu t
M c a chúng ta
đ c đ t trên s
tin t ng r ng ai

cũng phải trở lại
vấn đề này hành
động của mình.
Our American
system of justice
is based upon
the belief that no
man can escape

answering for his
actions – AP,
New York, The
Herald 17-6-87).

V y xin Cha

Đ
đ
đ
trên
lu
v
sáng
v

ng cho phép
đi di n giáo dân
đ c g p Cha
Tivi đ th o
n, đ i tho i
i m c đích làm
t nh ng
đ liên quan

đ n Cha trong
cu c kh ng
ho ng này, cho
dân chúng bi t.
Tôi nghĩ không
làm sao Cha có
th t ch i m t
vi c làm h u ích

nh v y.

4. Trong bài
phân tích “ĐÃ
Đ N LÚC PH I
GI I QUY T

TÌNH TRƯỜNG

BỘ TỐN VÀ BỘ T

LỜI HIỆN NAY”

đăng trong Dân

Viết ngày

11-6-87, Ông

Nguyễn Đ t

Th nh đã viết

“Tôi đã nghiên cứu phân tích và trình bày với hai ông Trần Công Thiển và Trần An Bài rằng mục tiêu tranh đấu của giáo dân đòi

m t Giáo X Th
Nhân cho ng i
VN, đòi Thánh
L ph i đ c c
hành b ng Vi t
Ng , là nh ng
chính nghĩa sáng
ng i, nh ng

chính nghĩa có
sức hút tất cả
người Việt, dù
giáo dân hay
không, vào mặt
khả dĩ duy nhất và
thuần nhất . . .”
Tôi không đ

đ c nh ng bài
mà Ông Th nh
v a nói trên.

Nh ng trong bài
phân tích này
Ông Th nh cũng
tuy t nhiên
không phân tích

vai trò Cha
Đúng trong
cuộc sống
hôm nay. Tôi
thành thực xin
Ông Thành
nghiên cứu vấn
đề này, rồi lên

tiếng v Cha

D tiếng đ chúng

tôi đ c bi t ý

kin c a ông.

N u không thì

ông cũng ch ng

khác gì m y v

tôi đã nh c đ n

đ u bài này là
các v c tình
gi đi c làm ng .
Nh v y thì bài
phân tích c a
ông đã thi u sót
m t đi m quan
tr ng và s

không đ c dân

chúng đ ý đ n.

Tôi th y c n

nh n l i là th nh

nguy n xin ĐGM

rút l i l nh b

nh m Cha

D đ ng vào ch c

v Chánh X H
Đ o là m t trong
hai th nh nguy n
chính y u c a
giáo dân. N u
ông Th nh đã
phân tích vai trò
c a Cha Đ Đ ng

trong nh ng s
báo tr c thì xin
ông vui lòng cho
tôi bi t đ tôi tìm
đ c, vì tôi xa
San Jose nên
th nh tho ng
m i đ c đ c vài

sä Dân Việt do
bà con gäi cho.

5. Ông Thành
còn viết tiếp, “Tôi
chăm chú đi đi

ca tiếng mẹ
hành động thực
thực và ph
thiền như tôi đã
ca ngợi Ông
Trần Công Thiên
khi ông lên tiếng
các nhân sát

cánh v& i Sinh
viên trong cu& c
tranh đ& u b& t
b& o đ& ng c& a
h& .”

Theo ý trong bài
này thì Ông
Th nh dùng câu
trên đ nói v i
hai ông Thi n,
Bà. N u ông
Th nh th c tình
mu n giúp đ

hoà giải vì này,
ông nên trả,
bằng hành động
và bài viết của
ông, cho giáo
dân tranh đấu
thực rõ thái độ
trung lập, đúng

đ n c a ông thì
h m i tin vào
thi n chí và tinh
th n xây d n g
c a ông, ch n g
h n nh ông kêu
g i hai ông
Thi n, Bài thì

ông cũng nên
kêu gọi Cha
Đến cùng nhà. Câu
này sẽ đẹp đẽ và
hiếu hũu hơn
đến khi thêm như
sau: “Tôi chăm
chú đi đi ca

tung một hành
đồng thố c thố i và
phố c thiố n (cố a
hai Ông Thiố n,
Bàì và cố a Cha
Đố đố ng) nhố tôi
đã ca ngố i ...”

Cho đến nay ai
cũng biết là Dân
Việt và các v
viết bài trong báo
đó có thái độ
chống giáo dân
tranh đua một
cách rõ rệt. Bao

lâu giáo dân còn
nghĩ nh^o th^o (và
h^o có lý do đ^o
nghĩ nh^o th^o) thì
nh^o ng l^o i kêu g^o i
c^o a quý báo đ^o u
vô ích đ^o i v^o i h^o
vì (1) “Ai mà

thêm đ c nh ng
th đó” (L i c a
m t giáo dân
tranh đ u) và (2)
“Không ai mu n
nghe theo l i c a
k ch ng mình
và mu n làm h i

mình” (Lữ i c a
m t giáo dân
tranh đ u khác).
V y n u quý v
trong Dân Vi t
mu n l y l i
đ c uy tín, đ c
vai trò lãnh đ o

d lu n c a
ng i dân Vi t
thì ph i làm sao
l y l i đ c lòng
tin c a h b ng
cách có thái đ
loan tin m t cách
khách quan; tin

t c chính xác,
trung th c, ch
không nh là đ
50 mà tăng lên
500, hay là đ
1000 mà h
xu ng còn 282.
Và ch nên t

l p tr ng và
khuy nh h ng
c a mình trong
nh ng bài v
“QUAN ĐI M,
BÌNH LU N” mà
thôi.

6. Cũng trong bài phân tích này ông Th nh đã viết, “Tôi cũng nghĩ rằng đã đến lúc mà toàn thế giới Việt vùng V nh cần t

ch c m t đ i h i
đ nói th ng v i
c hai phe ông
Bà, Thi n và
Toà Giám M c
r ng nh h ng
c a cu c tranh
đ u n i b Công

giáo đã đ n m c
quá b t l i không
riêng cho giáo
dân mà cho t t
c ng i Vi t
Nam n a.” Tôi
hoàn toàn tán
thành ý ki n này

cá a ông Th nh.

Tôi nghĩ rằng

nếu tôi chỉ cần

một đũa hơi nh

thì thì t là

hợp với người n

vẫn cần a giáo

dân và cá a h t

m i ng i VN.

Đó là đi u ch ng

nh ng nên làm

mà c n ph i làm,

n u th c tình

nh ng ng i liên

h mu n gi i

quy t v n đ .

V y xin ông

Th nh và báo

Dân Vi t đ ng ra

yêu c u ĐGM và

Cha D ng đ ng

ý cho th c hi n

đ c bu i đ i h i

v i s hi n di n

cà ĐGM, Cha
Đông ng, các
người VN, dù
giáo dân hay
không. Đó là một
hành động rất
mục xây dựng.
Về phần giáo

dân tranh đ u và
hai ông Thi n,
Bài thì không có
gì khó khăn c ,
vì chính h c
ao nh th và h
đã xin v i ĐGM
t lâu, nh ng

Ngài không cho
phép. Nếu ông
Thành và Dân
Viết thực hiện
điều đi ông đã
đưa ra trên đây
thì đó là một
thành công lớn

lao c a ông và
c a Dân Việt. Tôi
c u chúc ông và
quý báo thành
công trong công
vi c này.

II. VäN Đä BIäU TäNH PHäN ĐäI

1. Biäu tänh phän
đäi là mät trong
nhäng quyän căn

b n, đ ng hàng
đ u c a ng i
dân M , đ c ghi
nh n r t rõ ràng
trong B n Tu
Chính Nhân
Quy n c a Hi n
Pháp Hoa K . Ta

th ng th y

nh ng cu c bi u

tình x y ra hàng

ngày m i n i

trên n c M .

Quy n này đ c

s đ ng nhi u

nh t b i nh ng

nhóm người,
những đoàn thể
thiếu số, thiếu phần
bé miệng người bần
công mà thiếu
phần người áp
đúng pháp luật:
người da đen,

ph n , công
nhân các hãng . .
. b chính quy n
hay các ch
nhân b t ch p,
không l ng nghe
nh ng đòi h i
hay th nh

nguy n c a h .

Vì mu n b o v

quy n l i c a

mình, h b t

bu c ph i dùng

đ n ph ng

pháp bi u tình

ph n đ i.

Pháp pháp
này, theo ông
Douglas, v
Thẩm Phán của
Tribunal Cao Pháp
Việt Nam Hoa Kỳ, có
thể gây ra phi nhân
hà, sôỉ đợng làm

cho dân chúng
tức giận. Nhưng
ông nhận mạnh mẽ
rằng, tuy vậy,
việc bị lừa tình
phản đối không
nên vì lý do đó
mà phải hận chửi,

gi i h n và nên
đ c Toà Án
khuy n khích
(Đ c The Rights
of American,
page 207-210,
by Norman
Dorsen).

2. Tr c đây g n

2 năm dân

chúng Phi Lu t

Tân đã đ ng lên

ch ng ch đ

đ c tài th i nát

Marcos. Ta th y

trên Tivi c các

Linh M c, tu sĩ
nam n trong
chi c áo nhà tu
n i b t cùng v i
dân chúng bi u
tình tr c h ng
súng đ i bác c a
l c l ng hù

h u Marcos.

Nh ng ch đ

đ c tài Marcos

đã s p đ tr c

s đoàn k t, kiên

trì, hy sinh c a

dân Phi.

Ngay tu n tr c
đây, cũng tái
di n c nh t ng
này Nam Hàn.
Ta th y các giáo
sĩ, tu sĩ nam n
đ ng trong hàng
ngũ sinh viên và

dân chúng đ
bi u tình ph n
đ i chính ph
Nam Hàn tr c
l c l ng đông
đ o c a c nh
sát.

Trở lại đây, khi
Đức Thánh Cha
thăm các nước
Nam Mỹ, một
sinh viên Chile
trên một còn
thường tích vì bị
lính đánh đập đã

đ c Đ c Thánh
Cha ôm vào lòng
và đ c nghe
Ngài khuyên
nh : “Hi con,
Chúa chúc lành
cho con. Cha
bi t chúng con

đã đau kh
nhi u. Cha mu n
chúng con ti p
t c tranh đ u
cho t do c a
quê h ng
chúng con.” (AP,
Chile, April 4,

87). Và mọi tu n
tr c, khi thăm
Ba Lan, Đ c
Thánh Cha đã c
võ ng h nghi p
đoàn Đoàn K t
(Solidarity)
ch ng l i l nh

b t công c a
chính ph Ba
Lan.

3. Giáo Hội i c a
ta là Giáo Hội
c a ng i nghèo,
c a ng i b c
hi p. Trong m i

thời đời, nhất là
thời đời của Đức
đấng xưng kim Giáo
Hoàng Gioan
Phaolô Đức Nh
Giáo Hội càng
quan tâm đến
những kẻ tha p

hèn, x u s .

Trong các bài

di n văn Ngài

luôn luôn nh c

đ n nhân quy n

và khuyên ta

ph i tranh đ u

ch ng b o

quy n, ch ng áp
l c đ đòi l i
quy n l i c a
mình nh Ngài
đã nói v i sinh
viên Chile.

G i l i hình nh
đoàn ng i bi u
tình, b l c l ng
c a c nh sát và
quân đ i Ba Lan
đàn áp dã man.
Đ c Thánh Cha
Gdansk, n i phát

sinh ra nghi p
đoàn Solidarity:
“Chúng ta s
không th ti n
đ c, n u chúng
ta ch u đ cho
xe tăng, tàu bè
tung hoành,

càng ng ch, l n át
chúng ta, vì đó là
đi m báo tr c
m t vi n t ng
chi n tranh và t
đi t” (We can not
forge ahead if we
are pushed and

shoved by the
imperative of
dizzing military
armor, because
this forebodes
the prospect of
wars and
self-destruction –

(San Jose
Mercury News,
June 12-87).
Trong dịp khác,
Ngài Li nói,
“Cuộc tranh đấu
cho nhân quyền
và quyền làm

ng ị i, cho s
phát triển thu n
tuý c a con
ng ị i đang ti p
di n. Đây là cu c
tranh đ u cho
m t n p s ng
tr ị ng thành

h n” (A struggle
for human rights
and his (man’s)
right, for his
genuine
progress is in
order. This is a
struggle for a

more mature
human way of
life) – AP.
Monterey Herald,
June 12, 87).

Chúng ta thấy là
Đức Thánh Cha
đang cố gắng
chống lại đàn áp,
bớt công để
giành lại tự do,
nhân quyền.
Chúng ta đang

đ nh ng k

nhát gan ho c t

ti m c c m

kh ng b tinh

th n ta.

4. Số đã man
cả c nh sát
Milpitas trong
biên c ngày
7-6-87 là m t v t
nh ch ng
nh ng cho s
c nh sát mà còn

cho c thành ph

Milpitas n a.

Tiếng x u này

đang lan truy n

đi khắp p n i và

không th t y g t

r a đ c. Càng

ngày càng có

nhiều u ng người có
cảm tình vì ta vì
số bất công mà
ta phải chịu.

Vì c Hội Luật
Gia Á Đông lên
tiếng phản đối
hành động dã

man c a c nh
sát Milpitas s
gây đ c m t
tiếng vang r t xa
và r t l i cho
cu c tranh đ u
c a chúng ta.

Tôi xin mời
người tâm niệm
đi này là: hành
đúng cả chúng
ta phải luôn luôn
ở trong vòng
pháp luật. Chúng
ta dùng pháp

lu t nh kim ch

nam đ h ng

d n m i hành

đ ng c a ta.

Nh ng k c m

quy n bính,

h ng hách, l ng

quy n, đàn áp ta

ho c nh ng k
lăng m , ch p
mũ, vu kh ng
cho ta, r i đây
chúng s b lu t
pháp tr ng tr
đích đáng.

39- TÔI Đ C BÀI C A ÔNG NGUY N TR NG VÀ ÔNG TÚ RUA TRONG ‘VĂN NGH TI N

PHONG' V V GIÁO DÂN SAN JOSE

I. T lâu tôi

ch a đ c đ c
bài nào có tính
cách loạn tin
t ng thu t v
v tranh đ u
c a giáo dân
San Jose mà

có một thái độ
khách quan
như bài ‘KHÚC
QUANH BỐ T
NG TRONG
VỀ GIÁO DÂN
SAN JOSE’ của

ông Nguyễn

Trình đăng

trong VNTP, số

275, trang 16.

Ông Trình dù

xa nhưng đã

dùng đi n tho i

vi n liên ph ng
v n nh ng
nhân v t chính
y u c a c hai
bên (bên tranh
đ u và bên ng
h ĐGM), r i

x p đ t th t
l p lang làm
cho đ c gi có
m t hình nh
khá trung th c
v các s vi c
đã x y ra. R i

đ tu đ c gi
nh n đ nh. Đó
là cách loan tin
t ng thu t
đúng đ n và có
trách nhi m
c a ng i làm

báo chuyên
nghị p. Nh ng
tin t c và nh ng
s ki n ông đ a
ra đ u có xu t
x rõ ràng và
r t cân đ i.

Vì là bài t
thu t nên Ông
Tr
ng đã tránh
góp ý ki n riêng
c a mình v
các s vi c
trong v này.

Đ c gi nh n
th y là dù xa,
nh ng v i cách
làm vi c đúng
đ n và khách
quan c a ông,
ông đã n m

đ c khá v ng
v v tranh đ u
c a giáo dân
San Jose. Đ n
đây tôi xin t m
đ i v n đ và
s tr l i sau.

II. Bài c a ông
Tr ng khách
quan bao nhiêu
thì bài c a ông
Tú Rua tr i
cho ông Ph m
Qu c Hùng,

cũng đăng
VNTP số 273,
trang 15, ch
quan, thiên l ch
b y nhiều. Dĩ
nhiên ông Tú
Ruoa có quy n

không thích và
chúng giáo dân
VN San Jose;
những những
đi tìm ông đả
ra đả chúng
giáo dân không

chính đáng.

Những điếm đó
những sau:

1. Ông Tú Rùa

nói là “các anh
(nhóm tranh
đ u) đ a Bùi
Chu, Phát Di m
ra đ chia r
giáo dân.” Tôi
nghĩ ông Tú

Rua đã hi u
nh m. S th t,
trong Chính
Nghĩa có nói
đ n đi u này
vài l n, nh ng
không ph i là

đ chia r mà
là đ t cáo
tr c công lu n
nh ng k có ý
đ dùng Bùi
Chu, Phát Di m
đ chia r giáo

dân và các Linh
Mục. Xin ông
Tú Rua đỡ các công
thần đỡ khi
buộc tôi như
ngồi như thế.

2. Ông Tú Rùa
nói trư c khi
ông vi t bài báo
y, ông “đã
thăm dò d
lu n c a m t s
khá đông gi i

Công Giáo và
đức biết là phần
nhỏ lu
giáo dân qua
những tờ báo
Công Giáo,
chúng họ như

Hiệp Thông,
Trái Tim Địch
Mục, Dân Chúa .
. . và các ý kiến
của những nhà
lãnh đạo Công
Giáo có thể

quy n nh t,
ch ng h n LM
Vũ Đình Trác
(Ch t ch C ng
Đ ng Công
Giáo Việt Nam
t i Hoa K), LM

Đ Thanh Hà
(Giám Đ c
Trung Tâm M c
V Orange
County), Linh
M c Nguy n
Đ c Thi p, B

Trên Dòng

Đông Công,

độc phái viên

khâm mung

Toà Thánh t

Hoa K) . . . T t

c nh ng t

báo Công Giáo
nói trên và quý
vị lãnh đạo o tình
thần này đưa
cho riêng cụ c
tranh đưa c a
m t s giáo

dân ở San Jose
chúng tôi giáo
quyền đả
phòng chúng là thi u
chính nghĩa,
không hợp lý và
nhất là không

hä p tänh.”

Tôi nghĩ Ông
Tú Rùa không
am täng vä vä

giáo dân San
Jose . Vì n u
ông am t ng
thì ông đã bi t
là Cha Thi p,
Cha Trác, Cha
Hà, báo Dân

Chúa, Hi p
Thông đã công
khai ch ng đ i
giáo dân San
Jose trong v
tranh đ u này
vì lý do gì,

chúng ta không
bàn địn trong
bài này và giáo
dân đã phải lên
tiếng trong
những số báo
Chính Nghĩa đ

tr ỉ và v ch
rõ nh ng đi u
sai l m c a h
có tính cách
b t công, mi t
th , vu kh ng,
ch p mũ giáo

dân. Ông Tú
Rua đã đ c
Chính Nghĩa
mà sao l i
không bi t s
kin này. Khi
vi t v v tranh

đ u c a giáo
dân San Jose
mà ông h i ý
ki n các v đó
thì làm sao bi t
đ c s th t,
ch ng khác gì

m t ng i vi t
v chi n tranh
VN mà l i đi h i
ý ki n Tom
Hayden, Daniel
Ellsberg hay
George Mc

Govern v.v . . .
thì làm sao biết
đúng c s th t v
chiến tranh Việt
Nam. Ai cũng
biết là ba ng i
nay t ng tr ng

cho phe ph n
chi n M .

- Tom Hayden
và v là Jane

Fonda đã t
ch c nhi u
cu c bi u tình
b o đ ng
ch ng chi n
tranh t i các đ i
h c M và nh t

là đã phá vỡ
cuộc đời
của chúng Dân
Chicago năm 1968
ở Chicago; vì
vậy mà trở về
đây Tom

Hayden đã b
c
ng đ
ng VN
và m
t s
khá
đông ng
i M
ph
n đ
i mảnh
li
t t
i San
Jose.

- Daniel

Ellsberg là c u
nhân viên trong
Bộ Quốc Phòng
M trong th i
k chi n tranh
VN. Ông đã t

ch c và công

b cu n b ch

th ‘The

Pentagon

Paper’ ti t l

các bí m t

quân s c a

M trong chi n
tranh VN. Ông
đã b truy t .

- Ông George

Mc Govern,
là một viên chức
đứng Dân Chủ
tranh chấp
Tổng Thống với
Ông Nixon,
dùng chiêu bài

ph n chi n.

Ông đã nói là

ông s đi Hà

N i và n u c n

ông s qu

xu ng xin Hà

N i th tù binh

M . Dân M đã
quá khinh ông
vì th ông đã
thua ông Nixon
m t cách thê
th m.

3. Ông Tú Rua

trách báo

Chính Nghĩa là

đã dùng nh

tên x

ch ĐGM, Cha

Sullivan, Cha

Boyle. Là ng

làm báo chuyên
nghiep lâu
năm, ch c Ông
Tú Rua bi t là
trong m t t
báo có nhi u
m c: tin t c,

bình luận, hài

hóm c, châm

biếm v.v. . . .

M c châm biếm

đ c báo chí

M s d ng r t

nhĩ u. Trong

m c này h
không tr m t
ai. Nh ng ng i
h không a b
h đ t cho tên
x u xa (T ng
Th ng Johnson

b n g i p h n
chi n g i là “tên
sát nhân”
(murderer). H
còn ám ch
nh n g n g i đó
có nh n g hành

đ ng ghê s
n a. Ngay
trong báo
VNTP, hai năm
tr c đây có
m c châm bi m
'KI N T' do

Ki n L a ph
trách m cu c
thi cho đ c gi
c t nghĩa hai
ch vi t t t
C.H. (Chi n
H u) đ ch

diều ông Hoàng
Cố Minh và ông
Phạm Văn Liễu
trong một trận
TNGPQG VN.
Có biết bao
nhiều nghĩa

b n thĩu, t c tĩu
đã đ c đ a ra
trên báo đ g i
hai ông này.
Ông Tú Rua
ch c n đ c l i
m c ‘K I N T’

trong VNTP t
s 221 liên ti p
chín, m i s
thì s rõ.

V y m c ‘TH I
K VONG
QU C’ là m c
hài h c phi m
lu n trong báo
Chính Nghĩa do
Tôn Th t Thi t

phải trách. Tôi
nghĩ Ông Tú
Rua không nên
quá khắt khe
mà trách tác
giả vì sự đố kỵ
tên này. Ông

nên đi xuống một
cách công bằng
với Tôn Thất
Thiét nhờ ông
đã đi xuống với
Kính Lạ, vì
nhieu người

nghĩ rằng ngẩng
tên xu xì cho
ngẩng i mình
không a trong
m c hài h c
không có gì
quá đáng mà

Ông Tú Rua
phải bận tâm
trách móc, trở
khi ông muốn
bị lòng tìm vết.

Khi đọc bài
của Ông Tú
Ruca, tôi thấy
ngay là ông đã
có cái nhìn mọt
chiều nên đã có
những nhận

đ nh sai l m v
giáo dân.

Ông Tú Rùa
xác nh n là

“ch a có hân
h nh đ c
quen bi t” ông
Hùng. Th
nh ng tr c khi
k t bài, ông đã
t v t i nghi p

cho ông Hùng
vì ông nghĩ ông
Hùng “hiện rớt
cô đốn”. Tôi
nghĩ Ông Tú
Rùa có ý nói
mà mai,

chàng hân nh
ông mu n nói
là giáo dân
tranh đ u, trong
đó có Ông
Hùng, không
đ c ai ng h

còn vì thế “cô
đến”? Nếu đó
là chuyện của
Ông Tú Rua thì
tôi thấy ông
càng sai hơn
nữa. Chuyện lúc

nào giáo dân

tranh đấu u

San Jose đoàn

k t, th t tình

th ng nhau,

đùm b c giúp

đ nhau nh

trong vậ này.

Tôi đã có nhiệ u

d p g p h và

tôi bi t nh th .

Ông Tú Rua

ch ti p xúc v i

Cha Trác, Cha

Hà, Cha Thiếp
thì làm sao biết
đúng c nh ng
ng i ng h
giáo dân. Tôi
xin nh c l i l i
c a Ông Hùng

m i Ông Tú
Rua n u “có
đ p xin m i ông
t i San Jose
vào t n n i đ
xem cho bi t s
th t”

III. Bây giờ tôi
xin trả lời bài
cả Ông Trưởng.

Đ c bài cả

Ông Trùng, đ c
gi th y là kh
năng ngh
nghĩ p c a ông
r t v ng ch c,
đ ng đ n. Đ c
gi mong là

trong t
ông s
phân tích đ
góp ý vào vi
gi
đ
Tuy nhiên, ta

ph i công nh n
m t đi u r t
khó khăn đây
là giáo dân VN,
San Jose, đang
ph i đ ng đ u
v i m t v

Giám Mục Hoa
K, ng i n m
gi m i quy n
hành, Ngài đâu
có hi u ti ng
nói c a mình.
Ngài đâu có

đ c báo c a
mình. Cho dù
nh ng bài báo
ti ng Vi t ng
h Ngài hay
ch ng đ i Ngài
có giá tr m y

đi n a thì cũng
ch ng giúp ích
là bao nhiêu, vì
“mình nói, mình
nghe”. Ngài có
nghe mình đâu.
Vì th vi c gi i

quyết càng khó
khẩn gặp bäi.

Đän đây, tôi
chäc nhäi u

ng i s t h i:

Không l c b

t t mãi sao?

V y ph i làm gì

đ hy v ng gi i

quy t v này?

Theo thi n ý

cả a tôi, Cha
Đông và giáo
dân nên giữ
quyết với nhau.
Dù muộn dù
không, hai bên
nên tìm cách

tiếp xúc với
nhau. Cả hai
bên đã ý thức
đến sự quan
trọng của vấn
đề này. Với tinh
thần xây dựng,

trách nhiệm và
hy sinh, tôi tin
hai bên sẽ tìm
đồng cảm để đi
đúng ý. Nếu
Cha Đấng và
giáo dân tìm

đ c đi m

đ ng ý thì tôi

nghĩ là ĐGM s

r t vui lòng

ch p nh n s

đ ng ý này và

nh v y m i hy

vòng kết thúc
đồng c cuc
không học
trở m trở ng đã
kéo dài quá lâu.
Xin Cha Đấng
và giáo dân hãy

suy nghĩ l i.

Đ ng th i xin

các v có uy

tín, các u ban

đ c nhi m tìm

hi u tình hình,

r i góp ý v i

ĐGM, Cha

Dòng và giáo

dân số tìm ra

độc mọt giòi

pháp dung hoà

tốt đẹp. Ai cũng

số biết n quý

và Chúa s
chúc lành cho
quý v, nh
Chúa đã d y:
“Ai làm cho
ng i hoà
thu n, y là

phúc th t vì
ch ng s đ c
g i là con Đ c
Chúa Tr i v y.”

40- HI U

L M

Nhân d p
nghĩ hè, tôi
xu ng mi n
Nam Ca-li
thăm bà con
và b n h u.
G p nhau,

chúng tôi vui
mở lòng trò
chuyện thăm
hỏi về gia đình
cả nhau. Rồi
dĩ nhiên
chuyện gì phải

đ n, đã đ n:
H h i tôi v
chuy n giáo
dân San Jose.
Tôi r t m ng
đ c đ p trình
bày cho h và

s n sàng tr
l i nh ng th c
m c c a h .
Tr c đây, tôi
cũng đã có
đ p nói
chuy n v v

giáo dân San
Jose với một
số người quen
biết khi họ, từ
xa, ghé
Monterey
thăm chúng

tôi. Tôi phải
thú thật rằng
tất cả những
ngồi ở đây,
trước khi nói
chuyện, đâu
có một ý nghĩ

giống nhau,
nghĩa là họ đã
nghĩ giáo dân
San Jose sai
trong việc tranh
đấu này. Lý
do chính họ

đ a ra là: con
chiên ch ng
i ch chiên
là sai, vì
ch ng Cha là
ch ng Chúa . .
. H không

còn nghĩ gì
thêm nữa.

Tôi đã phải
kiên tâm trình

bày vi ho là
giáo dân
không cho ng
cho chiên mà
cho cho ng
lo nh bo t công
co a Ngài. Tôi

đã phân tích
những sự việc
từng ngày còn
Cha Tinh và
San Jose còn
thuộc giáo
phận San

Francisco.

Nhông đi u tôi
nói vì i h là
không đi u
mà giáo dân
San Jose hi u

biết rõ ràng
và nắm vững
tôi lâu rồi;
những nhu
ngôi nhà
chưa hề
nghe nên tôi

t
nhũ ph
i
kiên nh
n đ
trình bày cho
h
hi
u.

1. Có người
đã hiểu lầm
giáo xứ th
nhân là một
giáo xứ biệt
lập, không
thuộc về giáo

ph n San

Jose và không

d i quy n

ĐGM. H

trách giáo

dân, t i sao

M mà không

mu n thu c
v giáo ph n
M . Tôi đã
ph i c t nghĩa
cho h là giáo
x th nhân
hoàn toàn

thu c v giáo
ph n và d i
quy n ĐGM
đ a ph ng
nh các giáo
x M . . H
s ng s khi

nhân thế y là
h đã hi u
l m.

Có ng i

không phân
biết đợc giáo
xã nhân
vớ các cõng
đoàn VN trong
các giáo xã
M. Tôi đã

ph i đ a ví d
đ n gi n, so
sánh cái thân
ph n b t l i
c a ng i đi
nh nhà ng i
khác v i cái l i

ích và hãnh
di n c a ng i
làm ch ngôi
nhà mình ,
h m i hi u.
Khi h hi u ra,
có ng i thét

to lên: “Th o
nào mà mình
ch đ c
dùng nhà th
khi ng i M
không c n.
N u h c n thì

mình l i ph i
đ i gi , hay
n u ch m m t
chút là b h
gi c, có khi,
không k p đ c
kinh ‘Cám n’

đã phôi vôi
vàng ra khỏi
nhà th, nghĩ
lôi mà tôi thân.
Sau khi hi u
rõ hai đi u s
đ ng này, h

nói với tôi:

“Yêu cầu các

ông viết trong

Chính Nghĩa,

câu nghĩa cho

các giáo dân

khác nhau vì

phần đông
không hiểu và
vì thế không
đang hỏi các
ông.” Tôi có
trình bày với
hỏi là đã có t

nghĩa nh ̣ ng
đi ̣ u này trong
Chính Nghĩa,
nh ̣ ng vì h ̣
không đ ̣ c
đ ̣ c liên ti ̣ p
các s ̣ Chính

nghĩa nên
không biết.

2. Sau đó, hä
yêu cầu tôi

ti p t c k cho
h nghe các
di n bi n. Tôi
k cho h
nghe t khi
ĐGM Quinn
đã ch p thu n

cho giáo dân
VN đ c có
H Đ o và
chu n b lên
hàng giáo x .
. Các giáo
dân (đàn ông,

đàn bà, già
tr , l n bé) đi
nh t lon, báo
cũ, hái rau,
hái t, góp
ti n đ gây
qu mua đ t c

ngôi nhà th

v.v . . . Ti p

đ n là San

Jose đ c

tách r i thành

giáo ph n

riêng d i

quy n cai

qu n c a

ĐGM Du

Maine. Ngài

b quy ch h

đ o và áp

d ng chính

sách m c v
c a Ngàì đã
đ c ho ch
đ nh rõ ràng
trong b c th
Ngàì g i các
Linh M c VN

đ
ngày
31-5-84, chia
gia đình VN ra
làm ba thành
ph
n v.v. . . .
Tôi cũng nh
c
cho h
bi
t v

giáo đi u 518
cho phép các
s c dân đ c
có giáo x th
nhân. Hi n
Sam Jose đã
có m y giáo

xò thò nhân

cho ngò ò i Mò ,

Ý, Bò Đào

Nha v.v . . .

và trong cò

nò ò c Mò đò n

nay đã có 17

giáo x ò th ò
nhân VN ò
các đ ò a ph ò n.
Tôi cũng nh ò c
cho h ò bi ò t v ò
giáo đ ò u 524,
yêu c ò u các

ĐGM thăm dò
ý kiến giáo
dân trong xã
trở lại c khi b
nhỉ m m t v
chính xã . Tôi
nh n m nh

v i h là hi n
nay ĐGM Du
Maine đang
thăm dò ý ki n
giáo dân M
trong x St.
Vianney's

trở lại c khi b
nhiệm cha x
h đ o; nh ng
đ i v i giáo
dân VN,
ch ng nh ng
Ngài không

thăm dò ý kiến
mà khi giáo
dân đ đ n
xin Ngài t m
đình vi c b
nhĩ m Cha
Đ đ ng, Ngài

cũng t
ch
i,
không xét đ
n
và c
m
t m
c
làm l
t
n
phong Cha
Đ
ng, dùng
chó săn và

c nh sát tr c

s ph n đ i

c a giáo dân.

Khi giáo dân

không ch p

nh n Cha

D ng, ĐGM

b t hai cha
phó v Toà
Giám M c . . .
và sau đó là
vi c c m l
VN . . . v Toà
Giám M c n p

đ n toà án
ph n đ i đ
đ u i giáo dân
ra kh i Trung
Tâm mà h đã
b ti n ra
mua. Nh ng

toà án đ i đã
bác đ n c a
ĐGM và cho
phép giáo dân
đ c ti p t c
i Trung Tâm.
Bây gi h

m i th m thía
th y c nh giáo
dân VN San
Jose b b t
công, b khinh
th ò ng, b
chèn ép.

3. Vợ Cha

Đúng ng thì h

không th c

m c nhi u. H

t c t nghĩa

cho nhau.

Ngay c

những người
già, rất bao
thể mà cũng lý
luận một cách
đơn sơ là:
“Nếu giáo dân
chúng tôi

mình (Cha
Đông ng) quá
xa nhà vậy thì
còn mặt mũi
nào mà vậy H
Đồ ông a. Đi
đâu mà ch

làm việc Chúa
mà sao công khó
khó bám lấy
đưa vào này.
Cái ông Cha
Đúng này không
quá”. Có

ng i đã t ra

hi u bi t h n

vì đã đ c

Chính Nghĩa.

H đã c t

nghĩa cho

nh ng ng i

khác với thái
độ, cách đi
xác của Cha
Đấng đang đi với
Cha Tinh và
giáo dân trong
quá khứ. Họ

cũng đã đ c
nh ng vẫn
ki n c a
“support
group” do Cha
Đ ng ghi l i,
tán thành

chính sách

mở cửa và cửa

ĐGM và chi

xin Trung Tâm

mở cửa cho

người ở VN. Tôi

thầy học không

th c m c v

v n đ Cha

D ng vì nó

đã quá hi n

nhiên. Có l vì

th mà các

Cha nh Cha

Thi p, Cha
Trác, Cha Hà
và các ng i
ch ng giáo
dân San Jose
đã hoàn toàn
b qua v n đ

Cha D
y không có
lý gì có th
dùng đ
đ cho Cha
D
ng đ c.

Đ n lúc này,
h t v đã
hi u khá rõ v
v giáo dân
San Jose. Tuy
v y, có ng i
l i quá lo xa

và đưa ra lý do :

“Nó u bây giờ

các ông đòi gì

đó c n y, rồi

sau này c đòi

hỏi mãi thì

ĐGM làm việc

sao đ c?” K
nói đi, ng i
nói l i r t sô
n i. H h i r i
h l i t tìm
câu tr l i. Tôi
cũng góp ý

kiến vớ i h .

Cu i cùng,

m t ý kiến đã

đ c m i

ng i đ ng ý.

Đó là: “Làm

sao l i có th

k t lu n m i
vi c nh th
đ c. S dĩ
vi c này đã rõ
r t tr ng đen,
sai qu y thì
m i ph i tranh

đ u. Còn khi
làm vi c đúng
lu t, đúng
cách thì ai mà
ngu d i gì
tranh đ u; mà
tranh đ u

cũng chđng có
ai theo.”

Đ n đây, m y
ng i t tr c

v n ít nói, bây
gi lên ti ng.
H h i nh ng
câu hóc búa
t ra h đã
theo dõi n i v
khá k .

4. Hò hời v
v tuy t thông
c a hai ông
Thi n, Bài.
“Theo B n
Thông Cáo
Chúng thì Toà

Thánh nói
rõ ng hành
đng c a
ĐGM (v tuy t
thông) là đúng
th t c và v n
thành s và có

hi u l c. Nh

v y, t i sao

khi Cha

D ng nói là

Toà Thánh đã

y án thì các

ông l i b o là

Ngài xuyên
t c?” Tôi đã
ph i xin h
bình tĩnh, cho
phép tôi đ c
trình bày r ng:
“Theo tôi hi u,

những Tòa
Thánh nói, án
vấn tuy nhiên thông
cả ĐGM là
đúng thì tất cả,
là thành sự và
có hiệu lực; vì

thì các ông

Thì n, Bài m i

ph i ch n g

án. N u

không, thì ai

l i đi ch n g

cái án không

ph^o i là cái án?

Theo lu^u t đ^o i

cũng nh^o lu^u t

đ^o o, khi m^o t

ng^o i b^o án,

r^o i ch^o ng án

th^o t đ^o ng, án

đó trở thành
vô hi vọng; vì thế
mà chúng ta
thực chính tay
ĐGM đã cho
hai ông Thiệu,
Bà rợ c Mình

Thánh Chúa.
Ngài cũng
tuyên bố là vì
các ông chúng
lên Tòa Thánh
nên các ông
không bị gì

c , ch đ n
khi Toà Thánh
phán đoán v
hai ông. Trong
B n Thông
Cáo Chung
Toà Thánh

tuyên bố rằng
Toà Thánh đã
không hề
phán đoán về
hai ông. Như
thế làm sao
nói được là

Toà Thánh đã
y án? Vậy ta
phải hiểu rõ ràng
trong thời gian
trước khi ĐGM
giải quyết
tuy nhiên
thông, các

ông v n

không b gì vì

hi u l c c a

s ch ng án.

Còn lý do nào

đã thúc đ y

ĐGM gi i v

tuy t thông thì
không ai biết
đ c. Ai cũng
ch đoán mà
thôi, vì văn th
này m t . . .”
Thoáng nhìn

m t l t, tôi
th y nh ng cái
đ u g t gù.
Tôi m ng
th m là h đã
hi u ra đ c
đi u khúc m t

näy.

5. Tiếp đän là
câu häi sau
đây: “Trong

B n Thông
Cáo Chung,
hai ông Thi n,
Bài đã ký gi y
công nh n
ĐGM là ng i
duy nh t có

quy n b
nhi m cha x .
V y thì t i sao
hai ông không
nh n Cha
Đ ng do
ĐGM b

nhiệm. Nhiệm
thứ có phải là
bất trung, bất
tín không?”
Tôi đã đọc kỹ
Bản Thông
Cáo Chung

nên đã đ
phòng câu hỏi
này; vì th tôi
tr lời ngay
nh sau:

Tôi xin phép
đưa ra một ví
dụ, về nguyên
tắc, như sau
đây: Chẳng ai
cũng phải
công nhận

rõ ng trong gia
đình, cha mẹ
có quy n s a
ph t con cái
khi con cái có
l i. Nh ng khi
s a ph t, cha

m ph i ra
hình ph t vì
lòng th ng
và hình ph t
cân x ng v i
i c a con.
N u hình ph t

quá nặng thì
cha mẹ đã
làm sai và đã
lầm đ
m d
ng
quy n c a
mình. N u
hình ph t đó

gây nguy hi m
cho con thì
cha m có th
b truy t v
t i l m d ng
con cái (child
abuse).

Trở lại câu
hỏi trên, tôi xin
thưa: Ai cũng
phải công
nhận rằng
trong giáo
phần ĐGM là

ng ị duy
nh ị t có quy ị n
b ị nhi ị m cha
x ị . (hai ông
Thi ị n, Bài ký
công nh ị n
đi ị u này là

m t vi c
th a). Nh ng
giáo h i đã
khôn ngoan
l p ra giáo
đi u 524 làm
tiêu chu n cho

các Giám Mục
theo trong
việc bố nhiệm
các cha xứ
nhất tôi vẫn
trình bày trên
đây. Nhưng

ĐGM Du
Maine đã
không làm
theo giáo đi u
này và đã b
nhi m Cha
Đ ng vì lý do

riêng nh Ngài
đã xác nh n
trong B n
Thông Cáo
Chúng, b t
bu c giáo dân
ph i ch p

nh n m t v
chính x mà
h có lý do đ
ch ng đ i, h
th y s b
nh m này b t
l i cho vi c

s ng đ o c a
h . Nh th
t c là Ngài đã
sai, đã l m
d ng quy n
c a Ngài,
ch ng khác gì

cha m , tuy có
quy n s a
ph t con
nh ng đã s a
ph t không
đúng cách
nh tôi v a

trình bày trên
đây.

Như vậy ta có
thể kết luận

r ng: công
nh n cha m
có quy n s a
ph t con cái
không có
nghĩa là cha
m mu n s a

ph t con cái
th nào cũng
đ c. Cùng
m t cách suy
lu n đó, công
nh n ĐGM có
quy n b

nhiệm cha x
không có
nghĩa là Ngài
có thể b
nhiệm m m t
cha x mà có
thể gây th t

h
i và chia r
gi
a giáo dân
nh
tr
ng
h
p Cha
Đ
ng đã
đ
c ch
ng
minh b
ng các

số ki n x y ra
t m t năm
nay. V y n u
ai nghĩ r ng
hai ông Thi n,
Bà đã công
nh n là ch có

ĐGM có

quyền b

nhim cha x

và vì vậy hai

ông phị công

nh n Cha

D n g làm

chính xò thì
ngò ò i đó đã
không hiò u
toàn diò n vò n
đò .

6. Đ n đây,
chúng tôi
đ ng ý r ng
v n đ chính
bây giờ là tu
Cha Đ ng.
Nu Cha

mu n làm
chính x H
Đ o thì Cha
nên, b ng m i
cách, ti p xúc
v i giáo dân
ch ng đ i Cha

đ
t t Cha
và h có th
làm vi c v i
nhau. B ng
không thì Cha
nên t ch c
đ k t thúc

cu c kh ng
ho ng hi n
nay. Nh th
m i t ra Cha
th t tình
th ng con
chiên và mu n

làm việc cho
lợi ích của con
chiên. Nếu
Cha cần tiếp
tục công tình kéo
dài tình trạng
nhỏ hiện nay

thì ngườ i ta

phải đ t nhii u

câu h i v

hành đ ng

c a Cha.

Sau khi

truy n trò, t t

c chúng tôi

đ u vui vì h

đã nói ra đ c

nh ng th c

m c c a h và

tôi đã giúp họ
hỏi u thêm
đồng c v cu c
tranh đấu u c a
giáo dân San
Jose. Tôi đã
mọi họ khi có

d p ghé l i

Trung Tâm đ

g p g bà

con. H vui v

nh n l i và

h a s c u

nguy n cho

m i vi c đ c
k t thúc t t
đ p.

Monterey

*ngày 12 tháng
7 năm 1987*

Tr **v** **o** **M** **C**

L **C**

*

Phần 5
